

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt leta 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo olosetno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta 12.—
za četrt leta 6.—
za en mesec 2.—

V upravi prejemov mesečno K 1.70

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat „ 13 „
za trikrat „ 10 „
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petlitvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenredni nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Zadeva Kregar.

Ivan Kregar in soobtoženki so oproščeni. Na zatožni klopi slovenske javnosti pa so zdaj tisti, ki so Kregarja denuncirali in uprizorili proti njemu gonjo, kakršnih nismo v strankarskih političnih bojih v naši domovini veliko doživeli. Prvi in glavni krivec je prav tako znan, kakor oni, ki se jih je posluževal za svoje orodje — to ni nihče drugi kakor liberalna stranka. To so celjski porotniki soglasno obsodili in tako veliko pripomogli k temu, da se je zopet enkrat pred celim svetom razgalila tista brezmejna politična podlost, ki je duša in življenjski princip slovenske »narodno-napredne« stranke.

Februarja meseca leta 1911. je začelo »Jutro« in za njim »Slovenski Narod« dolžiti Ivana Kregarja, Štefeta in njuni soprogi, da so leta 1909. vdrlji v trgovinsko zbornico, tam ponarejali davčne postavke po javnih listinah, cele noči sleparili, črtali, liste trgali in kaj še vse. Na ta način da so priborili mandate S. L. S. v trgovinski zbornici. Ergo: Klerikalna stranka je stranka samih »sleparjev«, »goljufov«, »nemoralnih subjektov« in se samo potom »zločinov« vzdržuje na vladi.

Obnavna v Celju je dokazala, da je vse to neresnica. Ne bomo ponavljali, kaj se je vse dognelo. Niti senca kake krivde se ni Kregarju dokazala. Glavna dejstva so: Liberalci so gonjo proti Kregarju na podlagi izpovedb nekega človeka, o katerem so mogli vedeti, da mu ne gre veliko vere, inscenirali zato, da dobe nekaj agitačnega materiala za ljubljanske občinske volitve, in bi seveda tudi ne bili neradi videli, če bi se dalo pred ljubljansko poroto Kregarja obsoditi, da bi bil politično sploh uničen. Očitki zoper Kregarja in njegove soobtožence so se pa pred nepristransko, slovensko in gotovo ne klerikalno celjsko poroto izkazali kot neutemeljeni, izmišljevalca Eržena pa je le človeško usmiljenje rešilo obsodbe. Kregar in njegovi soobtoženki niso ničesar zakrivali. Erženove izpovedbe so bile bajke v izsiljevalne namene, pisanje liberalnega časopisja še desetkrat bolj zlagano, naravnost izmišljeno, prirejeno popolnoma v stilu političnih apašev.

Kaj sledi iz tega za liberalno stranko?

Nič novega. Liberalna stranka je s Kregarjevo afero postavila le krono vsemu svojemu političnemu delovanju. Ko se je začel pred nekako petnajstimi leti pravi politični boj med liberalno in katoliškonarodno stranko, je bila liberalna stranka tista, ki je uvedla vanj nepoštena sredstva in se začela boriti zoper svojega nasprotnika z najgršimi lopovščinami. Kdor je bil pristav katoliškonarodne stranke, je bil proglašen od »Slovenskega Naroda« za lumpa ali beba, škodovali so mu, kjer so mu le mogli, ga družabno in socialno bojkotirali, mu kradli osebno čast, posegali v njegovo družinsko življenje, ga oblatili, ga tirali pred državnega pravdnika, zoper katoliškonarodno stranko samo pa klicali na pomoč vse oblastnije, češ, da je »revolucionarna«. Ni ga skoro voditelja naše stranke, ki bi ga ne bili liberalci postavili pred sodnijo, še vsakega so opljuvali in ogradili z najgnusnejšimi sumničeni. Člane naših organizacij so psovali s pohotneži, naša dekleta z vlačugami, hujskali zoper naše može orožnike, uradnike, sodnike, vlado. Na naše zadruge so deževale globe, vsakemu kaplanu so nakopali na glavo tožbe in vsakovrstne sitnosti, marsikomu, ki je bil rahlejših živcev, so zagrenili celo življenje.

Kako vse drugače naša stranka! Naše časopisje je pisalo dostojno, rahlo, stvarno, šele pozneje po najhujših preganjanjih je tudi našim ljudem kri vzkipeala. Od naše strani so se še sredi najhujšega boja oglašali glasovi po spravi, poudarjala potreba narodnega edinstva, opozarjalo na kvarne posledice takega podivjanega političnega boja. Liberalna stranka pa za to ni marala, proglasila je načelo, da je treba našo stranko in vsakega njenega pristava moralno in materijelno uničiti, »liberalcem groš, klerikalcem knof« je postalo vrhovno načelo liberalne politične morale. V tem boju je veliko žrtv trpelo, še danes čutijo nekateri posledice liberalnega rokovernjstva.

Liberalizem se v tem oziru ni prelevil. Mnogo naših ljudi je do zadnjega upalo, da zmaga v liberalni stranki vendarle čut za dostojnost, poštenost in pravičnost, a so se varali. Pokazalo se je, da tu ne pomaga nič drugega kakor liberalizem na vseh poljih

uničiti, ga izrvati in do živega zadeti, da se vse slovensko javno življenje ne zastrupi. Liberalizem je po deželi padel, vzdrazil se je edinole v Ljubljani.

Tu je svojo zadnjo moč izrabljal do zadnjega. Ivan Hribar je paševal in prekosil celo začetnika liberalnih bojnih manir, Ivana Tavčarja, ki so ga leta in bridke izkušnje nekoliko izpametovale. Liberalizem je postal politična kloaka v polnem pomenu besede.

Toda Hribar se tudi ni mogel dolgo držati. Lastni politični grehi so ga zadušili in z njim je bil zadan liberalni stranki najhujši udarec. Liberalna stranka je pripisovala neposredno krivdo na Hribarjevem padcu naši stranki in sklenila se zaraditega nad nami maščevati. To je bil izvor gonje proti Kregarju.

Danes je ta gonja pred vso javnostjo razkrinkana v vsej svoji umazanosti. Ljudje, ki so še pri vsakih volitvah sleparili, so n. pr. pri občinskih volitvah potvarjali volivne razrede z umetnim razvrščanjem volivcev, ki morale v političnem življenju niso nikoli pomagali, ki so se posluževali v političnem boju za orožje vedno le blata, so hoteli naši stranki naprtiti, kar je njihova metoda. Tudi to se jim je ponesrečilo. Človek, ki je bil v tej gonji glavno orodje liberalne stranke, je padel zdaj v jamo, ki jo je kopal naši stranki. Liberalci so dobili memento, ki jim bo še dolgo zvenel po ušesih.

Ali se bo liberalna stranka iz tega kaj naučila? Čisto mirno lahko rečemo, da nič. To kaže »Narod«. Preveč je ta stranka gnijala, da bi zrasel na njej zelen list spoznanja. Ni drugega pomočka zanjo, kakor da zgine. S. L. S. pa bo nadaljevala svoj boj, da se politične razmere izčistijo, da zmaga morala, da se politično življenje pri nas do korenine izboljša v prid celemu narodu, ki je dolgi dve desetletji trpel pod nizkotonostjo liberalnega političnega boja.

Mladeniški labor na Koroškem.

Na binkoštni ponedeljek se je izvršila krasna manifestacija koroške mladine v St. Rupertu pri Velikovcu. Na veliki mladeniški tabor, ki ga je priredila S. K. S. Z. za Koroško so prihitali mladenci iz cele podjunške doline in velikovške okolice. V šentrupertski cerkvi sta imela cerkveno opravilo msgr. Valentin Podgorc iz Celovca in

dr. Ehrlich Lambert, profesor bogoslovja v Celovcu. Nato smo se pred narodno šolo podali, kjer nas je pred slavolokom z napisom: »Pozdravljeni slovenski mladenci!« v prisrčnih besedah pozdravil predsednik društva »Lipa« iz Velikovca g. J. Carf. Ob 11. uri je otvoril shod podpredsednik S. K. S. Z. v krasno okinčani telovadnici narodne šole. Po pozdravu vseh udeležencev se je spominjal starega Einspillerjevega gesla »vse za vero, dom, cesarja«. Nato je zastopnik »Slovenske Straje« dr. Marko Natlačen iz Ljubljane navduševal v eno uro trajajočem govoru koroške mladence za mladeniško organizacijo.

Po govoru smo občudovali gibčnost in spretnost celovških Orlov, ki so ob sviranju vrlih velikovških tamburšev razvijali proste vaje. Prva zasluga za tak krasen uspeh v tako kratkem času odkar obstoji celovski odsek, gre pač v prvi vrsti vrlemu in pridnemu načelniku bratu Jakobu Tišlerju. Orli so s svojim nastopom zanesli velike navdušenja v naša društva.

Popoldne po blagoslovu se je shod nadaljeval. Prikazal se je med mladinc naš voditelj državni in deželni poslanec g. Franc Grafenaucr. Med velikim odobravanjem nam je narisal koroške razmere in navduševal fante za vse dobro in blago, za katoliško cerkev in za pravi avstrijski patriotizem.

Tretji govornik g. msgr. Valentin Podgorc, je govoril o dveh velikih sovražnikih mladine, o alkoholizmu in nepravdnosti. Varčnost, zmrnost in samozatajevanje morajo biti stebri naše mladeniške organizacije.

Sklenilo se je, da se priredi vsako leto na binkoštni ponedeljek tak mladeniški tabor v St. Rupertu pri Velikovcu.

Omeniti moremo še, da so ravno ta dan govorili tudi nemško - nacionalci nekaterim nerazsodnim slovenskim kmetom v »Turnhalle« v Velikovcu. Imeli so namreč »Bauerntag«.

Slišali smo, da so govorili o novi železnici, da bi se ne bilo treba voziti z avtomobilom. Sami so se namreč pripeljali z avtomobilom. Spomnili so se tudi na nas in smatrali našo prireditev za demonstracijo. Bili pa so presenečeni, ko so videli da imajo Slovenci tako vzorno, pošteno patriotično krščansko prireditev. Pri najboljši volji niso mogli Velikovčanov razjeziti in jih na nas naščuvati.

LISTEK.

H. Sienkiewicz:

V peščeni puščavi.

Prevedel dr. Leopold Lénard.

(Dalje.)

Kamba, ki je pričakoval, da bo moral umreti v najokrutnejših mukah, je padel na obraz pred dobrim Mzimu in se mu je ihté zahvaljeval za življenje. Odslej ni nobena stvar več kalila slavnosti. Izza plota se je vsule ženske in otroci, kajti novica, da so prišli izvanredni gostje, se je razšla po celi vasi, in želja videti dobrega Mzimu, je premagala strah. Stanko in Nelka sta prvič videla naselbino resničnih divjakov, do katerih še niso prodrli niti Arabci. Obleka teh zamorcev je obstajala samo iz resja in kože, prevezanih okrog beder. Vsi so bili tetovirani. Moški kakor tudi ženske so imeli preluknjena ušesa in v luknjah koščke lesa ali kosti, tako velike, da so se jim uhlje razširile in segale do ram. V spodnji ustnici so nosili »pelele«, to je lesene ali koščene obročke, tako velike kot krožniki od čašic za črno kavo. Imenitnejši vojevniki in njihove žene

so imeli okrog vratov ovratnike iz železne ali medene žice, tako visoke in trde, da so komaj zamogli pregibati glavo.

Pripadali so očitno k plemenu Šilukov, ki se raztezajo daleč proti vzhodu, kajti Kali in Mea sta izvrstno razumela njihov jezik, Stanko pa samo napol. Toda niso imeli tako dolgih nog, kakor njihovi rojaki, ki prebivajo nad Nilovimi razlivi, imeli so bolj široka pleča, bili manj visoki in sploh manj podobni močvirnim pticam. Otroci so izgledali kot bolhe, in ker še niso imeli grdih »pelele«, so bili brez primere lepši od staršev.

Ženske so gledale od daleč dobrega Mzimu ter pričele potem, kosaje se z vojevniki, prinašati darove, obstoječe iz kozličkov, kokoši, jajc, črnega fižola in iz prosa varjenega piva. To je trajalo toliko časa, dokler jim ni Stanko zabranil prinašati potrebščin. Ker je plačal zanje bogato z nakitjem in pisanim perkalom, Nelka pa razdala otrokom nekaj steklenih igračk, katere so dobili po Lindeji, je zavladala velika radost po celi vasi in okrog šatora, pod katerim so se nastanili mali potniki, se je razlegalo neprenehoma veselo in občudovanja polno kričanje. Potem so zaplesali vojevniki na čast gostom vojni ples in igrali bitev, slednjič so pa

začeli sklepati krvno bratstvo med Kalijem in M'Ruo.

Ker ni bilo Kambe, ki je bil neobhodno potreben k temu obredu, ga je nadomestil stari zamorec, ki je v zadostni meri znal zaklinjanje. Ubil je kozlička, iztrgal iz njega drob in ga razdelil na nekaj večjih kosov, potem je začel z nogo in z roko vrteti neke vrste kolovrat, pogledaval je zdaj na Kalija, zdaj na M'Rua in izpregovoril s slovesnim glasom:

»Kali, Fumbijev sin, ali hočeš snesti košček M'Rue, M'Kulijevega sina — in ti, M'Rua, M'Kulijev sin, ali hočeš snesti košček Kalija, Fumbijevega sina?«

»Hočeva« — odvrnila sta prihodnja krvna brata.

»Ali hočeta, da bi srce Kalijevo bilo srce M'Ruovo, a srce M'Ruovo srce Kalijevo?«

»Hočeva.«

»In roke, in sulice in krave?«

»In krave!«

»In vse, kar kdo ima in bo imel?«

»Kar ima in bo imel!«

»In da bi med vama ne bilo laži, niti izdaje, niti sovraštva?«

»Niti sovraštva!«

»In da bi drug drugemu ne kradla?«

»Nikdar!«

»In da bi bila brata?«

»Da!«

Kolovrat se je vrtel vedno hitreje. Okrog stoječi vojevniki so vedno bolj pazili na vsak njegov gibljaj.

»Ao!« — zaklical je stari zamorec — »ako bi se pa kdo drugemu zlagal, ako bi ga izdal, ako bi ga okradel, ako bi ga zastrupil, ako bi ga ubil, naj bo preklet!«

»Naj bo preklet!« — ponovili so vsi vojevniki.

»Ako je pa lažnik in snuje izdajo, naj ne pogoltni krvi svojega brata in naj jo dá iz sebe pred našimi očmi!«

»Oh, pred našimi očmi!«

»In naj umrje!«

»In naj umrje!«

»In naj ga raztrga vobo!«

»Vobo!«

»Ali lev!«

»Ali lev!«

»Naj ga pomandra slon in nosorožec in bivol!«

»O! in bivol!« — ponovil je zbor.

»In naj ga piči kača!«

»Kača!«

»In njegov jezik naj počrni!«

»Počrni!«

»A oči naj mu zlezejo v zadnji del glave!«

»V zadnji del glave!«

»In hodi naj po glavi!«

Laško-luška vojska.

Avstrijski poslanik v Carigradu o vojski.

Mejni grof Pallavicini je izjavil, da je zdaj, ko so zasedli Lahi nekaj otokov v Arhipelu, položaj resnejši kakor je bil. Ni izključeno, da se Lahi približajo točkam, ki so Dardanelam bolj blizu, kakor otok Rod. Ne želi, da bi se Dardanele zopet zatvorile. Zeleti je, da Italija in Turčija kmalu skleneta mir. Obžaluje, ker so Turki izgnali Lahe in pričakuje, da ne bodo popolnoma izvedli izgona.

Lahi v Arhipelu.

Opaža se, ker Lahi tudi na manjših zasedenih otokih niso uvedli laških oblasti, kakor na Rodu in so pustili turške urade še naprej poslovati tako, da mora vsak odlok oblasti potrditi po veljnik laškega brodogoja.

Boji v Tripolisu.

»Secolo« poroča iz Tripolisa, da so izgubili Turki in Arabci v zadnjih bojih pri Bu Kamehu več sto mrtvih in ranjencev. Laški topovi so porušili sovražne utrdbe zahodno Sidi Sajda. Pri Sidi Sajdu stoji 4000 Turkov in Arabcev.

Velikanske povodnji v Galiciji, na Ogrskem in v Belgiji.

Mesto Krakov v največji nevarnosti.

V Galiciji so povodnji vedno večje in nevarnejše. V okolici mesta Krakov je podrla voda več nasipov. Vasi v krakovski okolici so poplavljenе. Vojaki utrjujejo nasipe. V najbolj ogrožene kraje so se na parnikih odpeljali pionirji. Če Visla še za 35 cm naraste, grozi mestu Krakov največja nevarnost. Visla je narasla 265 m nad normalno višino. V Usziah se je podrl most, ki vodi čez Vislo.

Povodnji na Ogrskem.

O povodnjih na Ogrskem so došla danes sledeča poročila: Povodenj je napravila tudi v temešvarski okolici velikansko škodo. V rekaški stolici je poplavljenih več vasi. V Gataji se je podrl modern most iz betona. V občini Varadia se je vsled povodnji 150 hiš podrla. V Gallay sta utonili neka stara ženica in neka mlada deklica. Tudi v drugih občinah se je podrla več hiš in mostov. Reka Temes je poplavlila kraja Csebe in Mayedoma. Podrlo se je več hiš. Vasi Rudna proti največji nevarnosti. V okrožju reke Maros ljudje take povodnji še ne pomnijo. Cela vrsta vasi je poplavljenih. V mestu Sächsisch Regen so se podrli mostovi. V Abafri in Nagy Ernyeju je presenetila povodenj prebivalce v hišah. Vseh še niso rešili. V okolici Maros - Vasarhely je vtonilo več čed živine. Iz Maroša so potegnili 4 mrliča. Voda je včeraj še naraščala. Voda je poplavlila predmestja Dieni-riha.

Povodnji v Belgiji.

Iz Bruslja poročajo, da je v okolici Genta toča uničila žito in razdrila številne električne napeljave. Strela je zažgala več poslopij. V Gentu je moralo vsled povodnji ustaviti več velikih tkalnic svoj obrat. V Etochove je več

Ne samo Stanko, ampak tudi Kali se je grizel v ustnici, da ne bi bušil v smeh, med tem so se pa zaklinjanja ponavljala vedno strašnejša in kolo-vrat se je vrtel tako hitro, da mu z očmi ni bilo mogoče slediti. To je trajalo toliko časa, dokler stari zamorec ni popolnoma izgubil sile in sape.

Potem je sedel na zemljo in je nekaj časa molče kimal na obe strani. Potem se je pa dvignil, prijel za nož, načel ž njim kožo na Kalijeve rami, pomazal z njegovo krvjo košček kozličkovega drobu in ga porinil M'Ruau v usta, drugi košček, pomazan s krvjo kralja, pa v usta Kaliju.

Vojevniki so pa začeli kričati od radosti:

»Oha sta pogoltnila, nobeden ni dal iz sebe, torej sta odkritosrčna in ni izdajalca med njima!«

Stanko se je pa v svojem srcu zahvaljeval Kaliju, da ga je nadomestil pri tem obredu, kajti čutil je, da bi pri pogoltnenju »koščeka M'Rue« nedvomno dal dokaz neodkritosrčnosti in izdajalstva.

Od tega časa pa v resnici ni grozila malim popotnikom od strani divjakov nobena nevarnost, noben nepričakovani napad, nasprotno obdajali so jih z največjo gostoljubnostjo in skoraj z božjo častjo. Ta čast je narasla še bolj, ko je Stanko s pomočjo barometra, ki ga je podedoval po Lindeju, napovedal dež in je dež še istega dne prišel v taki obilici, kakor da bi massika,* ki

* Pomladanski deževni čas.

Konj in goveđi potonilo. Tudi v Ardenih je hudourje naredilo mnogo škode.

PO NEMIRIH V BUDIMPEŠTI.

Z velikim sijajem so pokopali ob nemirih usmrčenega policista Jožefa Ritterja. — Med ranjenci sta umrla neki 22letni kočijaž in neki 16letni dninar. Število mrtvih znaša zdaj 8. Med 52 ranjenci v bolnišnici sv. Roka jih je 12 že ozdravilo. Preiskovalni sodnik zaslišuje aretirance in jih je 28. t. m. 42 pridržal v preiskovalnem zaporu. Are-tiran je tudi jurist Ljudovik Törs, ki je obdolžen, da je vodil na Tisza-Kalmanov trg 200 mož močno razgrajajočo četo. Dne 27. t. m. je 40letni delavec Emerik Bernet psoval nekega orožnika, ki ga je videl pri demonstracijah in mu je izkušal iztrgati sabljo. Orožnik je potegnil sabljo in Berneta ž njo večkrat tako ranil, da so ga morali odvesti v bolnišnico.

NA RUSKO-AVSTRIJSKI MEJI.

V Jezoru ob rusko-avstrijski meji so našli mrtvo truplo nekega mladega moža. Dognali so, da ga je ruska obmejna vojaška straža ustrelila na avstrijskih tleh.

BOJI FRANCOZOV V MAROKU.

Francoski ministrski svet je sklenil, da odpošlje v Maroko še 47.000 vojakov.

POROČILA Z BALKANA.

Nemiri v Albaniji in v Makedoniji.

Beji in mohamedanski duhovniki (Glej »Slovenec« št. 120, str. 4.) niso veliko opravili. Večina albanskih glavarjev je izjavila, da vztrajajo pri svojih prvotnih zahtevah. Kljub temu prosi komisija, naj se počaka še 24 ur, predno odpošljejo vojske proti vstašem. Turški vojaki, ki jim poveljuje Fadil paša, so bili že 28. t. m. pripravljeni, da odkorakajo proti Albancem.

Radoslavov o položaju.

Načelnik bulgarske liberalne stranke, Radoslavov, je govoril v Dobriču. Vladi je očital, da ne zasleduje nasproti Turčiji odločne in trajne politike. Vedno se mora delati na politiko pozitivnih koristi in na to, da bodo v Turčiji lahko vsi narodi izhajali.

FRANCOŠKO - ANGLEŠKA ZVEZA.

Sedanjo entento med Francijo in Angleško bi radi razširili v zvezo. Francozi pa za zvezo niso vneti, dokler ne bi uvedla Angleška splošne vojaške dolžnosti in stalne armade. Ker ni verjetno, da bi Angleži stalno armado in splošno vojaško dolžnost izvedli, delajo Francozi na to, da se ohrani dobro razmerje z Angleško in tudi z Nemčijo. V tem smislu vsaj piše vladno francosko časopisje.

SENZACIONELNE ARETACIJE V ITALIJI.

Iz nejasnih izpovedb D' Albe, avtorja atentata na kralja Viktorja Emanuela II. in iz nekaterih besed, ki so ušle zločincu, se je državni pravdnik uveril, da je moral nekdo nagovoriti rimskega zidarja k atentatu in da mora torej imeti tudi skrivce. Nekega dne, ko je bil D' Alba bolj žalosten in potrtno nego navadno, ga je državni odvetnik izpraševal z večjo vztrajnostjo in je izmamil iz zločinca izpovedi in

je že davno minila, hotela ostanke svojih zalog izliti na zemljo. Zamorci so bili prepričani, da jim je daroval ta nalič dobri Mzimu, in njihova hvaležnost do Nelke ni imela mej. Stanko se je pa iz nje šalil, da pojde od sedaj sam na daljšo pot, njo pa, ki je postala zamorski malik, bo pustil v vasi M'Rue in zamorci ji bodo postavili kapelico iz slonovih zob in ji bodo prinašali fižola in banan.

Toda Nelka se je tako zanesla nanj, da se je vzpela na prste in mu zašepetala po svoji navadi v uho samo dve besedici: »Ne pustiš!« — potem je pa začela plesati od radosti in je zatrjevala, da ako so zamorci tako dobri, pojde celo potovanje do morja lahko in hitro. Vršilo se je to pred šotorom in pred očmi množice; vsled česar je stari M'Rua, ko je videl plesati Mzimu, začel tudi sam skakati, kolikor visoko je mogel na svojih kljukastih nogah, misleč, da daje s tem dokaz pobožnosti. Njega so začeli posnemati v skakanju ministri, za njimi vojevniki, za njimi ženske in otroci, z eno besedo, cela vas je nekaj časa skakala, kakor da bi se vsem zmešalo v glavi.

Stanka je tako zabaval ta zgled, katerega je dalo božanstvo, da malo, da se ni valjal od smeha. Ponoči je pa izkazal resnično in trajno uslugo pobožnemu kralju in njegovim podložnikom, kajti sloni so napadli nasade banan, on je pa na Kingu zajahal proti njim in je spustil med čredo nekaj raket. Prestrašene, ki so ga povzročile ognjene kače, je prekoračilo celo nje-

imena. Vsled tega je bilo izdanih 6 ali 7 odredb aretacije proti anarhistom, ki jih je D' Alba ogradil. Več teh obtožen- cev biva izven Rima. Med njimi je tudi 35letni odvetnik Gaetano di Blasco, bivajoč v Cassinu. Aretirali so ga dne 22. maja. Dne 23. maja je bilo v Bologni izvršenih več hišnih preiskav pri anarhistih Fabbri in Zavattero. Oba sta bila zaslišana na policiji, a puščena na svobodi. Pač pa je Zavattero stavljen pod policijsko nadzorstvo. Kakor se dozna- va od zanesljivih strani, bo te dni po nekaterih mestih Italije in morda tudi v samem glavnem mestu Rimu izvrše- nih več aretacij, in pravijo, da bo to senzacija radi odličnega položaja, v katerem se nahajajo nekatere obtoženi- oseb.

PREPREČEN NAPAD NA BULGARSKEGA VLADARJA.

Policiji se je posrečilo, da je aretirala nevarnega anarhista, ki je že tri leta zasledoval bulgarskega vladarja, da ga usmrti. Nevarni anarhist se zove Popnaidenev, je še mlad in je bil že pred tremi leti obsojen v devetletno ječo, ker je nameraval napasti bulgarskega vladarja, a je iz ječe ušel. Te dni je došel v Varno in je prosil turškega konzula za denarno podporo, da more napasti bulgarskega vladarja. Konzul je orožništvo o nameravanem napadu obvestil, nakar so Popnaideneva še z enim pomočnikom aretirali. Popnaide- nev je nameraval bulgarskega kralja usmrtiti že 29. t. m.

DELAJSKO GIBANJE V LONDONU.

Londonški stavkarski odbor je mednarodno zvezo transportnih delavcev, kakor tudi domača strokovna društva pozval v okrožnici, naj preprečijo izlaganje blaga z onih ladij, ki pridejo iz londonskega pristanišča. Položaj na dokih v londonskem pristanišču je neizpremenjen. Na tisoče zabojev z raznimi sadovi in živežem gnije, ker se ne morejo odposlati zaradi stavke transportnih delavcev. Včeraj je objavil vodja stavkarskega odbora Ben Tillet razglas, v katerem se izjavlja, da je stavkar- ski odbor uvedel poročevalsko službo in pripravil vse za organizacijo splošnega štrajka. Stavka transportnih delavcev se bo razširila na škotsko in na Irsko, kakor tudi na številna pristanišča v kontinentu. Ni izključeno, da se priklopi stavki vse delavstvo na Angleškem. Vse garnizije so pripravljene za vsak slučaj.

Dnevne novice.

✚ Drugi kongres hrvaške stranke prava. Iz Zagreba poročajo: Kot znano, je prvi kongres hrvaških poslancev iz Hrvaške, Slavonije, Bosne, Hercegovine, Dalmacije in Istre, ki je zboroval 12. januarja t. l. v Zagrebu, sklenil, da se vrši 7. junija t. l. v Sarajevu drugi kongres. Sedaj je predsednik osrednjega strankinega vodstva, bivši saborski poslanec dr. Mile Starčević sklical v smislu tega sklepa drugi kongres hrvaške stranke prava v Sarajevu, h kateremu so tudi povabljeni bivši poslanci stranke prava razpuščenega hrvaškega sabora. Udeležbo pri drugem kongresu hrvaške stranke prava so priglasili vsi oni, ki so podpisali spomenico na prestolonaslednika nadvojvodo Franc Ferdinanda. Ker je bosensko-hercegovska deželna vlada vsa dosedanja zborovanja, na

gova pričakovanja. Velikanske živali je prevzel brezumen strah in napolnile so celo džunglo z rjoventjem in topotanjem, na begu so se pa prevračale in mendrale med sabo. Mogočni King je preganjal z veliko vnmom bežeče tova- riše in ni štedil udarcev s trobencem in z okli. Po taki noči so prebivalci lahko bili mirni, da se dolgo časa nobeden slon ne bo prikazal v nasadih banan in palm »dum«, ki so spadale k vasi stara-rega M'Rue.

V vasi je zavladala velika radost in zamorci so celo noč prečuli s plesanjem in s popivanjem piva iz prosa in palmovega vina. Kali je pa zvedel od njih mnogo važnih reči, kajti pokazalo se je, da so nekateri slišali o neki veliki vodi, ležeči na vzhodu in obdani od gor. Za Stanka je bil to dokaz, da se ono jezero, o katerem se ni učil v zemljepisju, v resnici nahaja, dalje pa tudi, da ako pojdejo v dosedanja smeri, bodo slednjič zadeli na narod Vahimov. Sklepaje iz tega, da se jezik Mee in Kalija skoraj ni razlikoval od jezika M'Rue, je prišel do prepričanja, da je Vahima najbrže samo krajevno ime in da plemena, ki prebivajo nad bregovi Bassa-Narok, pripadajo velikemu deblu Silukov, ki se začinja nad Nilom, a razteza neznano kako daleč proti vzhodu.*

(Dalje.)

* Ti kraji za Mahdijevih časov še niso bili preiskani.

Katerih bi se imeli vršiti razgovori o sistiranju ustave na Hrvaškem, prepovedala ali pa celo razpustila, kakor tudi sploh prepovedala hrvaškim organizacijam v Bosni vsako udeležbo na kongresih hrvaške stranke prava, je sklenilo predsedstvo hrvaškega kluba v bosenskem saboru sporazumno z vodstvom stranke prava, da se priredi drugi kongres stranke prava v prostorih hrvaškega mohamedanskega deželnozborskega kluba v bosenskem saboru in na ta način izogne napovedani prepovedi kongresa hrvaške stranke prava od strani bosenske vlade. Drugi kongres stranke prava se bo torej vršil v poslopju bosensko-hercegovskega deželnega zbora dne 7. junija, na dan prihoda novega skupnega finančnega ministra vit. dr. Bilinskega. Ker bodo hrvaški člani bosanskega sabora sprejemali svoje rojake iz Dalmacije, Istre in Hrvaške, se bržkone ne bodo udeležili sprejema skupnega finančnega ministra.

+ Lažniki še lažejo. Ves pošten svet je z zadoščenjem sprejel oprostitve g. Iv. Kregarja že zato, ker je ves proces tako jasno pokazal, da je bila ta podla intriga uprizorjena od človeka, ki so ga za to liberalci plačali in najeli. Vsaj ob koncu obravnave bi človek pričakoval, da bodo liberalni listi resnico pisali, kaj še »Slov. Narod«, ki je ves proces potvoril, zavil in nalašč tako megleno poročal, da njega bralci niso niti vedeli, za kaj se gre, je govore zagovornikov, ki so prinesli jasnost v celo zadevo, nalašč zamočal, pač pa prinesel sinoči tako nesramen uvodnik, da mora izzvati v človeku, ki ima vsaj iskrico poštenja v sebi, največje zaničevanje do tako podle žurnalistike. »Slov. Narod« piše: Obravnava je dokazala, da so klerikalci pred volitvami v trgovsko in obrtno zbornico leta 1909 na zločinski način sleparili ter skušali s falsifikacijami korigirati volilno srečo. Obravnava je namreč dognala, da sta soobtoženec Ivan Kregar in Ivan Štefe v času, ko so klerikalne volilne sleparije prišle na dan, prihitela k takratnemu predsedniku trgovske in obrtne zbornice Josipu Lenarčiču ter ga rotile, naj iz dejanja »ne izvaja konsekvenc in naj ne dela težav«. Skoraj v celem obsegu sta priznala klerikalni zločin, da, Kregar je celo priznal, da je bila njegova glasovnica in ž njo vred kakih 20 do 30 drugih falsificiranih, to je, da so bili na njih ponarejeni podpis. Razprava je torej vzvišeno nad vsak dvom dognala krivdo Kregarjevo in če so porotniki vkljub temu vprašanja zanikali, je to le poststranskega pomena, zakaj s porotniškim pravorekom so bili obtoženci samo oproščeni kazni, ki bi jih bila sicer zadela, niso pa bili oprani madeža, da so dejansko zagrešili dejanja, ki spadajo pod kazenski zakon.« Sam Lucifer bi ne znal zlobnejše javnost slepariti. Iv. Kregar je bil obtožen, da je namenoma povzročil potvorbo katastra, dal svoje stanovanje na razpolago v ta namen. Tega pa ni obravnava dokazala. Pač pa je dokazala, da samo Eržen trdi, da je Kregar to storil; obravnava je dokazala, da je storil Eržen to nadalje iz maščevanja, ker ni mogel iz Kregarja denarja izsiliti. Obravnava je čisto jasno dokazala, da Eržen govori neresnico, ker je vsakemu človeku drugače pripovedoval enkrat o imenikih, drugič o glasovnicah, tretjič o katastru; potem zopet, da je bilo to doma, tretjim, da je bilo na Kregarjevem stanovanju. Drugekrati je zopet trdil, da ne ve o Iv. Kregarju ničesar slabega in da ga je hotel samo nekoliko »požgeč-kati«. Skratka, ves proces je dokazal, da so bili liberalni listi nesramni lažniki, obrekovalci in tatovi časti. Infamno je nadalje, kar je zapisal »Narod« o Kregarju in Štefetu, da sta Lenarčiča prosila, naj ne izvaja posledic in ne dela težav, češ, da sta sama zločin priznala. Lenarčiča ni zato živ krst prosil, še najmanj omenjena dva; pač pa sta mu samo rekla, naj laži liberalcev o vltomu v zbornici v javnosti pri- bje. Pa še tega ni storil. To se je dokazalo tudi pred sodiščem, in priča Štefe je rekel, da je, če je Lenarčič kaj drugega pravil, laž. Zato je naravnost nesramnost, da si upa »Slov. Narod« izjave zapriseženih prič potvarjati. Lenarčič je tudi sam svojo zmotu pred sodiščem popravil in preklical. »Nar.« je res smešen. Najprej je vpil o »vltomu« v trgovsko zbornico, potem je povzročil na podlagi laži, da je bil Kregar obtožen radi katastra, sedaj pa vpije o podpisih na nekaterih glasovnicah, dasi niti tega Kregarju ne more dokazati. Mi pa vemo, da se je v liberalni stranki leta 1909 na stotine glasovnic podpisalo brez vednosti in pooblastila volilcev in so se celo podpisali pri falsificirani. Za te podpise so bili pri liberalcih najeti uradniki raznih liberalnih zavodov, katerih imena smo že poizvedeli. Mi vemo, da so liberalni pisarji tudi pri letošnji volitvi v trgovsko in obrtno zbornico ponaredili

podpise volilcev in volilk na glasovnicah, volili so za liberalce volivci, kateri nikdar svojega podpisa za to niso dali, kar se je že uradno konstatiralo! Mi tega do sedaj nismo izrabili, daš imamo zanimiva fakta v rokah! Mera se pa napolnjuje! Na Kregarja, ki ni nikogar nič oškodoval, ki je trpel po nepotrebnem, kriči liberalno časopisje, ko je pa nedavno liberalni trgovec ponaredil za stotisoče kron podpisov na menicah in oškodoval s takimi sleparskimi podpismi celo vrsto ljudi ter pobegnili iz Ljubljane, pa ga liberalno časopisje ni za to nič napadalo. »Narod« naj pusti naše poštene ljudi pri miru — kajti resnične sleparje in goljufe ima v liberalni stranki.

+ »Narod« in celjska porota. Po navadi je »Slovenski Narod« velik častilec porotne sodnije in jo slavi kot vedomodro in pametno naredbo. Afera Kregar mu je pa kar skremžila obraz in včeraj je prišel do prepričanja, da na poroto ni veliko dati. »Slovenski Narod« piše: »Da, če bi bila oprostilna razsodba delo sodnikov po poklicu! To bi bilo nekaj povsem drugega! V tem slučaju bi se lahko trdilo: Strogi, nepristranski in neodvisni sodniki so pretresovali Kregarjevo afero ter po vsestranskem prevdanku in po temeljiti razpravi izrekli sodbo, da je Kregar nedolžen. V tem slučaju bi bili mi prvi, ki bi rekli, vsa slovenska javnost se je motila in Ivanu Kregarju se je delala velika krivica. Toda tako! Kdo ne pozna psihologije porotniških sodišč? Porotniki sodijo ne toliko po zakonu in objektivnem temeljitem svojem notranjem prepričanju, kakor po momentanem svojem subjektivnem čustvu. Zato se čisto prigodi, da osvobode notoričnega krivca.« — Ali ste slišali? Če bi pa sodni dvor Kregarja oprostil, smo prepričani, da bi »Slovenski Narod« zopet pisal, da na sodni dvor ni veliko dati, da se da voditi od svoje subjektivne sodbe, da je morda zopet dr. Šusteršič na Hohenburgerja vplival in da se mora Kregar podati pred poroto, ki je edino mesto, kjer moške iz ljudstva po vesti sodijo. »Narod« vpije »Sodnija je govorila« le takrat, kadar so naši — obsojeni, kadar so pa oproščeni, ni zadovoljen z nobeno sodnijo. Najbolj pametno bo v prihodnje, da bo kar »Slovenski Narod« drugič sestavil sam porotno listo in postavil vanjo Maloverha, Pluta, Etbina Kristana, Adolfa Ribnikarja, Eržena in druge take kristalne moške, da bodo prav gotovo vsakega »klerikalca« obesili. Bončar iz Amerike naj bi sodišču, ki bi bilo »Narodu« všeč, predsedoval, državni pravdnik pa naj bi bil dr. Hudnik. Živio poštenost in pravica!

+ Dr. Tavčar pred porotniki. Dr. Tavčar je že tudi stal pred porotniki. Obtožen je bil, da ni prav ravnal z neko zaupano mu knjižico. Oproščen je bil Tavčar in oproščen je bil Kregar. In kako poroča glasilo dr. Tavčarja o Kregarjevi oprostitvi? Kaj bi rekel dr. Tavčar, če bi tedaj, ko je bil dr. Tavčar oproščen, »Slovenec« po »Narodovem« vzorcu tako-le poročal: »Razprava je torej vzvišeno nad vsak dvom doglala krivdo dr. Tavčarjevo in če so porotniki vkljub temu vprašanja, ki jih je stavilo sodišče nanje glede krivde obtoženca zanimali, je to le postranskega pomena, zakaj s porotniškimi pravorekom je bil obtoženec samo oproščen kazni, ki bi ga bila sicer zadela, ni pa bil opran madeža, da je dejansko zagrešil dejanje, ki spada pod kazenski zakon.« — Dr. Tavčar bi upravičeno dejal, da je taka pisava lopovska. In lopovska je pisava »Slovenskega Naroda«, ki tako piše o Kregarju.

+ Infamija »Slovenskega Naroda«. Včerajšnji »Slovenski Narod« piše: »Da, če bi bila oprostilna sodba delo sodnikov po poklicu! To bi bilo nekaj povsem drugega! V tem slučaju bi se lahko trdilo: Strogi, nepristranski in neodvisni sodniki so . . . izrekli sodbo, da je Kregar nedolžen in da se mu je delala velika krivica. . . V tem slučaju bi bili mi prvi, ki bi rekli, vsa slovenska javnost se je motila in Ivanu Kregarju se delala velika krivica.« — Ko so pa strogi, nepristranski in neodvisni sodniki, sodniki po poklicu oprostili notarja Hafnerja, takrat pa »Slovenski Narod« ni pisal, da se je vsa slovenska javnost motila in da se je notarju Hafnerju delala velika krivica, marveč pisal je: »Dejanski položaj se od prve sodbe ni izpremenil, ampak sodišče je verjelo Hafnerju.« — »List inteligence« je s tem jasno povedal, da smatra sodnike za nepristranske le takrat, če prištašem S. L. S. nič ne verjamejo. Upamo, da bodo taki »nepristranski« sodniki na Kranjskem kmalu izumrli.

+ Po čim je seno in slama? »Slovenski Narod« je pred par dnevi poročal, da je upraviteljstvo konkurzne mase J. Bončarja po sklepu upniškega odbora prodalo Gospodarski zvezi v

Cerkev sv. Štefana.

Parlament v Budimpešti.

Kraljevi dvor v Budimpešti.

Košutov mavsolej.

IZ BUDIMPEŠTE.

konkurzno maso spadajoče seno in slamo na mestu v Domžalah in na Količevem brez jamstva za kvaliteto po 5 K 50 vin. za 100 kg. »Slovenski Narod« vpije, da je cena skrajno prenizka, deloma primerna bi bila po 7 K, pomiluje upnike in kliče radi slabe uprave na pomoč odvetniško zbornico. Vsa navidezna skrb za upnike ima svoj vzrok v tem, da je upravitelj konkurzne mase J. Bončarja »klerikalni« odvetnik. Kakor očeznano, se namreč »Slovenski Narod« za upravo konkurznih mas, ako jo imajo liberalni odvetniki v rokah, prav nič ne briga in celo takrat ne, kadar vsled skrajno slabe uprave in vsled umetno uprizorjenih pravnih se konkurzno premoženje na škodo upnikov v resnici občutno skrči, kar jasno kažejo nekateri zadnji slučajji in bodo znale mnogo povedati zlasti žrtve propalih liberalnih naprav. Ker nas je poročilo »Slovenskega Naroda« zanimalo, poizvedevali smo in končno se nam je posrečilo dognati, da tako visoko ceno, kakor jo zatrjuje »Slovenski Narod«, ima samo seno in slama, ki se nahaja v glavah nekaterih, v obližju »Slovenskega Naroda« stoječih ljudi, in to radi tega, ker ima to seno in slama to izvanredno posebnost, da kdor jo nosi v glavi, vidi deželni avtomobil tam, kjer ga ni.

+ Liberalno učiteljstvo leze izpod »Narodovih« kril. Listu »Dan« se ne godi dobro, in moške, ki so ta politični list v življenje pripravili, so se začeli resno bati, da ne bo napravil »Dan« v kratkem »salto mortale«, kakor njegov prednik »Jutro«, kateremu ni moglo niti milo južno podnebje strupenih jetičnih bakterij v podobi dolgov zadušiti. »Dan« se je nekoliko časa potuhnil iz strahu pred »Narodom«, da ne zagrmí tam iz Narodne tiskarne kak medvedji glas, a nazadnje so liberalni učitelji tudi sebi najbližji in zadnjo soboto je stopil tudi »Učiteljski tovariš« iz svoje rezerviranosti in čisto jasno pove, da učiteljstvo prvič ni tukaj zaradi šolstva in njegovega napredka, ampak samo zaradi »stanu«, in drugič, da je dolžnost učiteljstva »Danu« novih naročnikov preskrbeti, ker to je sedaj edina rešitev liberalnega učiteljstva. — »Tovariš« piše tako-le: »Naša prva dolžnost je, boriti se sedaj za stan in potem šele za šolstvo, zakaj če pade stan, pade tudi šolstvo.« Mislimo, da nima nobeden nič proti temu, če pade liberalno učiteljstvo, šolstvo pa itak ne bo nič izgubilo. »Tovariš« se potem nekoliko obdregne ob liberalne politike: »Pri tem je vse obzirnosti in odvisnosti vreči proč! Do danes mo še vedno politični izkroščanci, bili smo hlapci. Beseda, da imamo mi vpliv nad ljudstvom in v ljudstvu močno silo in oporo, je zaslepljanje samega sebe. Mi smo pač delali, a moč so imeli drugje.« Včasih smo slišali, da so samo krščanski učitelji »hlapci«, no, sedaj pa konstatira »Tovariš«, da so bili liberalni učitelji hlapci liberalnih politikov. — Konča pa »Tovariš« s pozivom na lastne noge: »Delali smo za druge, za sebe delati nas je bilo sram. Če imamo kaj svojega, tedaj se tega svojega bojimo in sramujemo. (Načina pisave »Dana« se prav po pravici lahko sramujejo in dolgov »Učiteljske tiskarne« se morajo tudi bati.) Prepričani smo, da je dalo vodstvo učiteljstva največ, kar je mo-

glo dati in žrtvovati: neodvisni politični dnevnik »Dan«. Dolžnost učiteljstva je, da se oklene svojega najpomembnejšega podjetja, v katerem edinem lahko vidi učiteljstvo že danes svojo rešitev, saj smo drugo poizkusili že vse.« Včasih so gospodje v »Učiteljski tiskarni« skušali tajiti, da bi bil »Dan« učiteljsko podjetje, danes so pa drugih misli in čisto odkrito priznava, da se hočejo rešiti jerobov okoli »Slov. Naroda«. Vsa zameja kažejo, da se začne med »Učiteljsko« in »Narodno tiskarno« zopet ples, pa ne morda zaradi liberalne pravovernosti, ampak zaradi naročnikov listov.

+ Skromne želje tržaške »Edinosti«. V Istri se zadnje čase čedalje bolj okreplja katoliško gibanje. Povod, da se je začela tam katoliška struja, so kakor povsod drugod v slovenskih zemljah, dali liberalci, ki so tudi v Istri začeli zanašati med ljudstvo svobodomiselnega načela, ustanavljali liberalna »izobraževalna« društva in hoteli ljudstvo kot verni Masarykovi učenci prepojití potom predavanj in časopisja, zlasti potom reškega »Novega lista«, s framsonskimi načeli, dočim je duhovščina do zadnjega bila za narodno slovo. Dolgo pa ni tako šlo in katoliško misleči duhovniki ter akademiki so liberalce, ki so se za slovo le skrivali, prisilili, da so svojo pravo barvo pokazali. Tako je prišlo do tega, da se je ločitev duhov tudi v Istri izvršila. Ker je istrsko ljudstvo, nemajhen del učiteljstva in druge inteligence v Istri odločno katoliškega mišljenja, ni dvoma, da katoliško gibanje zmaga. To pa napolnjuje svobodomislece z veliko skrbjo in zato si zdaj olajšujejo srce v tržaški »Edinosti«. »Edinost«, dasi je eminentno »katoliški« list, daje liberalnim tožbam seveda prostora in se pod pretvezo, da je v nevarnosti »sloga«, poteguje za to, da bi se sklenil med istrskimi liberalci in katoliškimi narodnjaki kompromis. Pogoji bi pa glasom »Edinosti« morali biti taki: »Sloga mora biti prava in popolna in odstraniti se mora vse, kar je slogi na poti! Klerikalna struja v Istri bi se morala odreči svoji posebni organizaciji, bilo politični, bilo kulturni, njihov list bi moral zopet postati gospodarski organ in vse njihove institucije bi se morale postaviti na izključno narodno-katoliško stališče, ki je bilo stališče Dobrile in je stališče sedanjega političnega društva.« — Kaj pravite k temu. Izboru, kaj ne? Liberalci se smejo, bilo politično, bilo kulturno organizovati dalje, »klerikalci« pa se morajo odpovedati vsemu, ne politično, ne kulturno se ne smejo več udejstvovati! Temu se morajo celo krave smejati. In potem se sklicujejo še na škofa Dobrilo! Ja, če bi škof Dobrila še živel, bi po mnenju »Edinosti« istrskim Masarykovcem še papežev blagoslov izposloval. . . Res, strašno naivni so liberalci, tržaški še posebno.

+ Občinske volitve v Horjulu. Včeraj, 28. t. m., so se izvršile občinske volitve v Horjulu. S. L. S. z županom Stanovnikom je zmagala v drugem in tretjem razredu in dveh podobčinah, prvi razred in eno podobčino so dobili nasprotniki, ki so tudi pristaši S. L. S.

+ Slovensko katoliško akademsko tehnično društvo »Danica« na Dunaju ima v petek, dne 31. t. m. 1912 svoj l. izredni občni zbor z dnevnim redom: Potrjenje poslovnika. Društveni lokal: VIII., Schönborn-gasse 9. Začetek ob pol 8. uri zvečer.

— Županom v Dragatušu je bil izvoljen posestnik in gostilničar Mate Rogina iz Dragatuša št. 6. On kakor tudi vsi odborniki so zvesti pristaši S. L. S. — Za dragatuško župno cerkev je poslala Njena kraljeva visokost vojvodinja Mecklenburška lepo svoto 300 K v spomin svojega bivanja v Dragatušu.

— Šolska anketa. Pri kranjskem deželnem šolskem svetu se vrši dne 30. in 31. t. m. anketa v svrhu posvetovanja glede novega regulativa šolskih vrstov, reorganizacije ponavljalnega pouka, ustanovitve kmetijsko nadaljevalnih tečajev in uvedbe kuharskega pouka na ljudskih šolah. Ankete se bo udeležilo okoli 20 strokovnjakov.

— Jubilej. Boh. Srednja vas. Č. gospod svetnik Ivan Berlic obhaja dne 30. t. m. 70letnico svojega rojstva. Čil in zdrav sredi svojih faranov, ki ob tej priliki iskreno čestitajo svojemu župniku.

— Iz Gorij. Danes dne 28. t. m. je umrla obče priljubljena gospodična učiteljica Terezija Strle. Službovala je v Gorjah 28 let. Le dve leti je poučevala v Starem trgu. V Gorjah je bila zvesta sodelovalka in soustanoviteljica vseh društev. Vsa leta je pridno kot čebela delovala posebno pri Bralnem društvu kot tajnica in pri posojilnici kot odbornica. Z ljudstvom je živela in za ljudski blagor, v šoli in zunaj šole darovala vse svoje moči. Zato jo je ljudstvo ljubilo in spoštovalo ter ji vedno kazalo svojo hvaležnost. Blaga rajnica je bila vzor krščanske učiteljice. — Sveti ji večna luč!

— Dve nesreči na Reški cesti. Vreme, dne 24. maja. Dne 20. t. m. so se peljale štiri ženske iz Trsta na svoj dom ob 11. uri zvečer. Pri Škofeljskem mostu na primorski meji se je konj ustavil in voz nazaj potiskal. Pri tem pa je voz prišel s ceste in se je gibal po brežini v reko ter potegnil konja za seboj. Prepado do reke je velik 12 metrov. Voz, konj in ena ženska na vozu so padli v vodo. Ta ženska se je potopila in so jo zjutraj dne 21. t. m. mrtvo iz reke potegnili. Ena ženska se je v sredi brežine prišla za grm in si rešila življenje; dve ste pa skočili z voza še na cesti in se nekoliko pobili. — Malo pozneje pa je privozil avtomobil iz vasi Britof proti mitnici, ki je bila zaprta. Vozil je hitro in se zaletel v zaprt tram tako, da ga je čez sredo prelomil in si voz pškodoval. Iz tega se vidi, da bi bilo prav koristno mitnice na avtomobilskih cestah odpraviti, kakor so se odpravile na cesarskih cestah. Tu v tem klancu pri Škofeljskem mostu se je primerilo že več nesreč. Leta 1904 so se splašila vprežena goveda Janezu Poril iz Britofa št. 15 in je padel pod cesto iz voza in se ubil. Cestni odbor naj bi malo bolj zavaroval to cesto v takih nevarnih krajih. — Čuje se, da je dne 23. t. m. zvečer v Lokvi strela ubila šest goved.

— Ljudsko šolsivo. Okrajni šolski svet v Kočevju je na mesto obolelega nadučitelja Jurija Erkerja imenovalo učiteljico Elizabeto Hönigmann za supletinjo na ljudski šoli v Srednji vasi pri Kočevju. — Okrajni šolski svet za ljubljansko okolico je namesto obolele učiteljice Marije Levstik imenoval bivšo podučiteljico v Selcah Marijo Habe za supletinjo na ljudski šoli pri Sv. Petru v Ljubljani.

— Praktično šolsko torbico za ljudskošolske učence je izumila in dala patentirati zagrebška mizarska tvrdka Nikola Turjak in Franjo Švogor. Pedagoško književni zbor je izdal o torbici jako priznalno oceno, nakar je izum tudi vlada priporočila šolam.

— Hrvaško romanje na Brezje. Dne 15. junija se iz Reke vrši skupno romanje Hrvatov na Brezje k Mariji Pomagaj. Romarji obiščejo tudi Postojnsko jamo.

— Pred oltarjem se je skesala. V Pagjenu na liško-dalmatinski meji se je v pravoslavni cerkvi vršila poroka. Ko pa bi nevesta imela izgovoriti »da«, je odločno in krepko izustila »ne«. Navzoči svatje so začeli prigovarjati nevesto, naj se uda, a ona ni hotela. Pred oltarjem je nastal nemir in prepri in nevesta bi bila kmalu tepena. Izjavila je, da so jo stariši prisilili v zakon, ker je ženin bogat.

— Kdo bo zadel glavni dobiček turških srečk? To se bo zvedelo po žrebanju dne 1. junija, gotovo pa je, da ne bo nič zadel, kdor nima turške srečke. Vsakdo naj tedaj hiti z naročilom, da bo deležen žrebanja že dne 1. junija t. l. Pojasnila daje in naročila sprejema za »Slovensko Stražo« g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

— Iz sodne službe. Iz Novega mesta poročajo, da je stopil v pokoj višji deželnosodni svetnik Vajkard Gandini.

— Poročila se je v Šmartnem pri Ljubljani posestnikova hči Cila Bolta

z posestnikom Janež Janezom. Vrtilma somišljenikoma obilo sreče v novem stanu.

— **Obisk postojnske jame** minuli ponedeljek je bil povoljen. Cenilo se je okoli 7000 oseb. Največ je bilo Slovencev.

— **Zdravišče Toplice na Dolenjskem.** Županstvo Toplice uradno razglasi in potrjuje, da v Toplicah kakor tudi v okolici ni nikake nalezljive bolezni, kakor legar, škrlatinka itd. ter da od leta 1905 sploh še ni nikaka taka bolezen epidemično nastopila. — M. Sitar, župan. — Fr. Konvalinka, okrožni in topliški zdravnik.

— **Češki trgovci v Bosni.** Dne 26. t. m. je dospelo v Sarajevo iz Prage 38 zastopnikov češkega trgovstva pod vodstvom predsednika praškega trgovskega društva »Merkur« ces. svetnika Häuslerja in praškega župana dr. Groša. Došlece sta na sarajevskem kolo-dvoru pozdravila predsednik trgovinske zbornice Berkovič in sarajevski župan Curčić. Trgovska zbornica je priredila češkim bratom slavnosten banket.

— **Cvetlični dan v Sarajevu** priredi tamojšnje žensko društvo. Zvečer tega dne se v parku Filipović priredi bajna beneška noč.

— **V Ameriki umrla Slovenca.** V Clevelandu je umrl Frank Grivec, star 31 let. Bolehal je za sušico nad leto dni. Pokojni je doma iz Lipovca na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred sedmimi leti in zapušča v stari domovini brata in sestro, v Ameriki pa soprogo in tri otroke. — Iz Clevelanda poročajo: Rojak Josip Tolar, ki se je pred nekaj meseci poročil z vdovo mrs. Vidmar, je prišel nedavno z nabasano puško pred svojo hišo v Nottinghamu, in je udaril s puško na vrata spredaj. Pri tem se je puška sprožila in krogla je udarila Tolarja ravno v sredino kolena. Prepeljali so ga takoj v bolnišnico, kjer so zdravniki sprva izjavili, da bo treba nogo odrezati, toda malo ur pozneje je rojak že izdihnil svojo dušo.

— **Krapinske toplice.** Avtomobilna proga Rogatec—Krapinske toplice je že v živahnem prometu. Avtomobilna proga Zabok—Krapinske toplice, ki pride v poštev za goste, ki prihajajo iz juga, se pa odpre dne 10. junija t. l.

— **Prepovedani časniki.** V vseh v državnem zboru zastopanih kraljestvih in deželah so odslej prepovedani naslednji časniki: »La Preparazione«, ki izhaja v Rimu; »Kulturträger«, izhaja-joč v Budimpešti, in pa »Srbija« ki izhaja v Beogradu.

— **Ujeta roparska družba.** V Gradačcu v Bosni je žandarmerija prišla na sled organizirani roparski družbi kakih 30 oseb, ki je pod vodstvom 43-letnega Milivoja Misić ropala in kradla po okolici, kar ji je prišlo pod roko: denar, vrednosti, živino itd. Škode je mnogo tisoč. Roparska družba je že na varnem.

— **Ustanova za dva revna bolna mornarja.** Razpisana je ustanova vice-admirala barona Wüllerstorff-Urbair-a za dva bolna revna mornarja po 140 K. Natančni pogoji so razvidni iz razpisa, ki je javno nabit na mestnem magistratu.

— **Pri žrebanju srečk italijanskega Rdečega križa** iz leta 1885 je zadela srečka 3259/26 lir 30.000, po lir 1000 sta zadeli srečki 4840/5 in 5765/25, lir 200 je zadela srečka 3249/5. Izžrebanih je bilo nadalje pet dobitkov po lir 50 in 1450 srečk je bilo izžrebanih po amonizacijskem žrebanju po lir 37.

Koroške novice.

k **Deželni predsednik** — bolan. Nevarno in nanaglo je včeraj obel koroški deželni predsednik baron Hein. K njegovi postelji sta bila pozvana takoj dva zdravnika.

k **Vohunstvo v Pontablju.** Avstrijske oblasti so aretirale tehničnega ravnatelja Ceconovih hidroelektričnih podjetij, Antona Vuericha. Aretovanec je osumljen, da je pospeševal dezertacijo avstrijskih vojakov. Dne 28. t. m. zjutraj naj bi mu bil neki avstrijski vojak izročil načrt neke nove avstrijske utrdbe. Vojak je pa o vseh Vuerichovih poudobah obvestil svoje predstojnike. Zjutraj je prišel na dogovorjeni kraj Vuerich z nekim karabinierskim stražmojstrom. V bližini je paslo več kmetov živino. Vojak se je približal Vuerichu. Kar se približajo kmetje in aretirajo oba Laha. Kmetje so bili namreč preoblečeni orožniki. Vuerich ni mogel pobegniti, laški stražmojster je pa pobegnil čez mejo nepoškodovan, dasi so streljali za njim.

Naročajte „Slovenca“.

Primorske vesti.

p **Princ Hohenlohe v Sv. Križu na Vipavskem.** Meščanska straža mesta Sv. Križ bo slavila dne 2. junija blagoslovljenje in razvitje društvene zastave. Ob 11. uri dopoldne bo sveta maša, po maši blagoslovljenje zastave. Popoldne veselica s sodelovanjem vojaške godbe 47. pešpolka. Slavnosti se udeleži tudi tržaški namestnik princ Hohenlohe.

p **Bitka med kmeti.** V noči pred binokšno nedeljo je prišlo blizu Isole med kmeti iz Sarega in Costorlaga do pravcate bitke. Blizu Isole so se sešli kmetje iz Sarega s kmeti iz Costorlaga. Med obema krajema je že staro sovraštvo. Kmalu se je razvil hud prepir, nakar je gostilničar odpravil kmete iz Costorlaga; ti so že naprej zmerjali. Kmetje iz Sarega so hoteli na cesto za njimi in prišlo je do hudega boja. Slišali so se strelji. Kmet Alojz Germanis je oblezel mrtev; zadela sta ga dva strela v srce. Orožniki so prišli šest fantov v Saregu in jih izročili sodišču v Piranu. Razljučena množica jih je hotela v Isoli linčati in so orožniki le z največjim naporom to preprečili.

p **Na c. kr. moškem učiteljsku v Gorici** bo vpisovanje za sprejem v prvi tečaj v četrtek, dne 4. junija t. l., od 8. do 12. ure dopoldne. Meseca septembra, v jeseni, se ne bodo več sprejemali gojenci za prvi tečaj, ako bo že po sprejemnih izpitih meseca julija doseženo najvišje možno število gojencev-prvoletnikov (40).

p **Ne puščajte nabitih pušk otrokom.** Nabito puško je bil pustil v sobi Peter Biasiol iz Ronkov. Otroci so jo dobili v roke in se seveda igrali z njo. Zgodilo se je, da je bila pri takem igranju s strelom iz puške zadeta njegova hčerka Beatrice, ki je umrla. Biasiol je bil obsojen na deset dni strogega zapora s postom.

p **Prijeti tatovi.** Poročali smo že o številnih tatvinah, ki so se izvršile v Kronbergu pri Gorici. Enkrat so vlomili tudi v farovž, dvakrat pa so poizkušali, a jih je gospod vikar prepolil s svojimi puškami in samokresi. Gosp. učitelju so odnesli pred kratkim celega prešiča in mnogo vina. Tudi drugod so napravili mnogo škode. Sedaj so te lumpe prijeli. Stari so od 19 do 27 let. Rojeni so vsi v Gorici, a pristojni v okoliške občine.

p **»Domen« v Gorici.** Goriški gimnazijci bodo junija meseca v »Centralu« vprizorili Jurčič-dr. Česnikovo igr »Domen«.

p **Porotne razprave v Trstu.** Danes se je zagovarjal radi tatvine juvel v skupni vrednosti preko 52.000 kron, leta 1895. v Kairu rojeni Viljem Rosenfeld. Obsojen je bil na 18 mesecev ječe.

p **Umrl je urednik »Triester Zeitung«** g. Hans Hütter po kratki bolezni. Pred desetimi dnevi ga je zadela kap in to je imelo za posledico smrt.

p **Saša Šantel**, profesor v Pazinu je posvetil svojo kantato »Slava Dobrili«, katero je zložil o priliki stoletnice Dobrile tržaškemu škofu dr. Karlinu. Besedilo za kantato je spesnil mil. prost pazinski g. A. Kalac.

p **Strelne vaje goriških gimnazijcev** so bile v petek dne 24. t. m. Tekma pa je klub slabemu vremenu dobro uspela. Gimnazija je dosegla več enot kot realka. Odlikovali so se tudi tukaj slovenski fantje, ki so dobili skoraj vsa prva darila. Prvo darilo je dobil omošolec Pahor, gojenec malega semenišča.

p **Tifus v Brdih.** V mali briski vasi Vedrijan pri Kojsem razsaja tifus že od jeseni. Vedno več novih bolnikov je. V eni hiši je šest bolnih. Vendar se pristojna oblast prav nič ne pobriga, da bi kaj ukrenila, da bi se bolezen omejila. Posebna nevarnost je, ker je v Kojsem posadka. Kako lahko se bolezzen zanese med vojaštvo in tudi v druge vasi.

p **Zrelostni izpiti na goriških srednjih šolah.** Zrelostni izpiti na goriški gimnaziji se bodo vršili od 8. do 15. julija t. l. pod predsedstvom deželnega šolskega nadzornika dr. Kauerja. Na realki se bodo vršili zrelostni izpiti med 5. in 8. julijem t. l. Predsedoval bo šolski svetnik Jušt Hendrych.

p **Za prihodnje goriško porotno zasedanje** sta določeni dve obravnavi, in sicer proti predsedniku bivše »Mizar-ske zadruge« v Solkanu Konjedicu in pa proti Frančišku Kragelj iz Sv. Lucije, ki je s sekiro umoril svojo ženo in svoje otroke.

p **Umrl je v Gorici gimnazijec** sedmošolec Rudolf Vidmar, star 18 let.

p **Umrl je v Trstu železniški uradnik** v pokoju g. Anton Zobec.

Štajerske novice.

š **Stara lumparija.** Znano je, da so Wastian, Ornig in tovariši preprečili sporazum Nemcev in Slovencev v deželni zbornici, ker so pretili, da bodo

obstruirali vsako pridobitev, ki se bo dovolila Slovincem. Vkljub temu pišejo zopet v zadnjem času nemški in nemškutarski listi, da se je vsled slovenske obstrukcije morala razpustiti komisija za regulacijo Drave. Slovenci bi že davno več ne obstruirali, ako bi se jim dovolile njih opravičene zahteve. Sicer pa naj Nemci in nemškutari ne trdijo, da ni denarja za vzdrževanje potrebnih del pri Dravi. Ako so pred kratkim imeli 14.000 K, ki so jih darovali graški gledališčem, potem je gotovo, da je denar tudi za gospodarske namene. Toda Nemci nam ga nočejo dati, to je stara pesem. Sicer pa, ali se ne plačujejo deželne doklade vkljub obstrukciji kakor dosedaj. Kam gre denar? Nemci ga uporabljajo zase!

š **Nesreča z avtomobilom.** Na binokšno nedeljo zjutraj je drvel po Mariahilferstraßi v Gradcu proti policijskim predpisom po desni strani ulice z navečjo hitrostjo avtomobil, ki ga je vodila 50 letna posestnica pl. Bottka. Avtomobil je z vso silo podrl vpokojenega železniškega uradnika Ivana Straczovskega in ga vlekel še 10 metrov s sabo. Težko ranjenega so prenesli v bolnico, kjer je še tisti dan ob 9. uri zvečer umrl.

š **Gozdni tečaj za kmečke posestnike** gozdov se bo vršil v sadje- in vinorejski šoli v Mariboru po c. kr. gozdarskem svetovalcu Zhuber pl. Okrog dne 17. in 18. junija t. l., in sicer s sledečim sporedom: Dne 17. junija zjutraj predavanje v vinorejski šoli (Vinorejska ulica), začetek ob 8. uri zjutraj. Popoldne obhod po grajskem gozdu in na gori Kalvariji, snidenje ob 3. uri popoldne v mestnem parku pri spomeniku nadvojvode Ivana. Dne 18. junija predavanje v vinorejski šoli, začetek ob 8. uri zjutraj.

Ljubljanske novice.

lj **Somišljeniki in somišljenice**, prihitite v velikem številu na **častni večer Ivanu Kregarju**, ki bo **jutri, v četrtek, ob 8. uri zvečer** na vrtu »Rokodelskega doma«. V slučaju slabega vremena se večer vrši v dvorani. Na večeru govore poslanci in občinski svetniki S. L. S.

lj **Po slavnostnih dneh v Ljubljani.** Od visokih udeležencev tekmovalnega streljanja se je vsestransko povdarjalo veselje, da je Ljubljana pri tej priliki tako sijajno manifestirala svojo lojalnost. V Ljubljani je bil vzoren red, bilo ni niti najmanjšega nesoglasja. To je za Ljubljano velikega pomena in tisti strah pred Ljubljano bo marsikje izginil, kar bo le povzdignilo njen tujski promet. Veseli nas, da je obveljalo naše stališče in da so morali umolkneti tisti vrabci, ki so se v gnezdu napredne stranke in ki so časih s svojim čivkanjem neizmerno pokvarili. Ti vrabci sedaj čivkajo pri svojih omizjih čez »stare«, ki so še toliko naivni, da jim v toplo gnezdo še vedno donajajo hrane, dasi bi taki vrabci v nobeni resnično patrijotični stranki ne smeli imeti niti najmanjšega prostorčka. Ti vrabci sedaj niso mogli pokvariti slovesnega razpoloženja. Žalostno gledajo sedaj vrabci na svojo staro slavo, ko so cvetela v »Narodu« slovita »Belgrajska pisma«, katerih neumnost smo morali vsi krvavo plačevati in ko so celo sedanjo županjo zvalili k belgrajskim »slovesnostim«. Ljubljanski župan pa bo, če bo hotel ohraniti sedanje razpoloženje v Ljubljani, moral položiti železno roko na urednike »Slovenskega Naroda«, sicer se bo kmalu zopet pričel pojavljati prejšnji ton. Mislimo namreč, da je ljubljanskemu županu resno, da se nekdanji izbruhi več ne ponove in da njegova gospoda ni manifestirala samo za toliko časa, dokler so bili visoki gostje v Ljubljani. Za trajen spomin novega razpoloženja bo sedaj ljubljanski župan predlagal, naj se kako ulico v obližju domobranske vojašnice imenuje »ulico nadvojvode Friderika«. Upamo, da bodo temu vsi napredni občinski svetniki pritrdili, če so tudi pri mnogih slavnostnih priredbah v zadnjih dneh pustili župana nekako čudno — osamljenega. Skrbeli bomo, da se bo gospoda že ojunačila in ji izgine vsa sramežljivost pred vrabci v narodno-naprednem gnezdu! To je v korist Ljubljane nujno potrebno. Če kdo kaj drugače misli, ga v Ljubljani ne bomo zadrževali. Pot iz Avstrije mu je prosta!

lj **Zveza Orlov** ima jutri, 30. t. m. točno ob sedmi uri zvečer sejo. Važen dnevni red.

lj **Shod privatnih nastavljenecv.** Včeraj zvečer se je vršil v Mestnem domu shod privatnih nastavljenecv v zavezi izpremembe starostnega zavarovalnega zakona za privatne nastavljenecv. G. Silv. Škrbinc je poročal o stvari in kritikoval posamezne določbe zakona. Poslanec Ravnihar je razlagal in hvallil program napredne stranke in obljubil, da bo storil, kar bo mogoče v tej zadevi za nastavljenecv. Poslanec Gostinčar je pojasnil stanje zadeve v soc. političnem pododseku. Izjavil je mnenje, da bi prav nič ne škodilo, ko

bi se bila ta zavarovalnica ustanovna skupno s splošnim soc. zavarovanjem. Toda sedaj je zavarovalnica tu in je uslužbencem delovati na to, da se zboljša. Priporočila res stanovsko organizacijo trg. uslužbencev. Izjavi tudi, da je prišel na shod na povabilo predsednika zato, da sliši voljo trgovskih nastavljenecv glede zavarovanja, ko bi mu ne bilo zaradi tega, bi sploh z ozidrom na izdana vabila ne bil prišel. Na vabilih so napravili netaktnost, da so natisnili zdolaj poziv: »Citajte danes »Dan« in »Slovenski Narod«! Sprejela se je konečno resolucija, v kateri se izraža želja, da se priklonijo vsi privatni nastavljenecv penzijski zavarovalnici. Shod je bil dobro obiskan. — Opomnimo, da se gospodi, ki je shod sklicala, ni zdelo potrebno povabiti na shod tudi naše uredništvo in mu poslati oklic. Tako postopanje se pri pametnih ljudeh obsoja samo ob sebi. Prizadetim pa svetujemo, naj se otresejo zagriženecv, ki celo pri taki stanovski stvari morajo bruhati svoje skrajno liberalno strankarstvo. Tako bo mnogo bolje za njihove resnične stanovske koristi!

lj **Dež. predsednik baron Schwarza** je za več dni odpotoval na Dunaj.

lj **Državna obrtna šola.** Ministrstvo za javna dela je pomaknilo učitelja 10. činovnega razreda na državni obrtni šoli v Ljubljani Ivana Bernota v 9. činovni razred.

lj **Pri dijaškem izletu**, ki ga priredi ljubljanska podružnica »Avstrijskega mornariškega društva«, oskrbi godbo pri obedu in na krovu c. in. kr. pehotni polk št. 32. Priglašencev je toliko, da se je moral naročiti drugi parnik za 200 oseb.

lj **C. s. Avgustina Kocbek**, ena izmed najbolj zaslužnih usmiljenk, je umrla danes v tukajšnji hiralnici sv. Jožefa. — Doma iz Ptuja je od leta 1858. dalje delala in se žrtvovala celih 54 let v Ljubljani kot prava mati revežev. Veliko zaslug si je pridobila že tedaj, ko se je zidala hiralnica sv. Jožefa. L. 1880. je postala predstojnica sirotišča v Marijanišču, kjer je bila pod vodstvom kanonika Gogola 12 let odlična vzgojiteljica mladine. Veliko učiteljev in duhovnikov se je hvaležno spominja. Rajnica je bila celo življenje velika dobrotnica revnih dijakov; znala jim je pridobiti usmiljena srca ter je tudi sama zanje delala, likala, šivala skoraj do zadnje ure. Koliko dobrot je delila njena usmiljena roka natihoma in skrivaj! — Pogreb bo jutri v četrtek ob pol 4. uri popoldne.

lj **V hotelu »Union«** se vrši prihodnjo nedeljo, 2. junija dobrodelen večer v korist vzgajališču na Rakovniku. Ta večer priredi odbor dam pod predsedstvom Nj. ekselence baronice Karle Schwarz. V odboru so sledeče gospe: soproga c. kr. podmaršala Hermana Kusmanek, soproga gospoda deželnega glavarja dr. Ivana Šusteršiča, grofica Ise Chorinsky in soproga dvornega svetnika in fin. ravnatelja g. Al. Klimenta. Pri večeru sodeluje salezijanska godba iz Trsta. Vstopnice se dobivajo v predprodaji v trafiki Soukal Pred škofijo.

lj **Preselitve v Ljubljani.** V zadnjem selitvenem roku se je v Ljubljani preselilo 347 strank, oziroma družin, ki so štele okrog 1600 oseb. Na novo se je priselilo 21 družin, odšlo pa je 16 strank, ker so bile prestavljene v druge kraje. — Malih in srednjih stanovanj še vedno primanjkuje.

lj **Prve jedilne gobe** so danes pri nesli na tukajšnji trg ter jih prav lahko spravili v denar. Cene so bile dokaj visoke.

lj **Škrlatinka naznanila** se je v tednu od 19. do 25. majnika v mestu štirikrat; vsi ti slučajji oddali so se na infekcijski oddelek deželne bolnišnice, kamor se je bil pripeljal tudi en otrok iz Dobrove. Med navedenimi slučajji sta dva, ki zadeneta gojenki uršulinskega internata; vsled tega ostanejo vse notranje uršulinske šole zaprte do vstetega 6. junija.

lj **Izprememba posesti.** Hišo Fr. Hrenovih dedičev na Valvasorjevem trgu je kupil, kakor se nam poroča, Iv. Fajdiga, molar v Ljubljani.

lj **Nova trgovina.** Tvrška Marija Hirschman, ki ima na Tržaški cesti št. 1 manufakturno trgovino, je otvorila te dni trgovino galanterijske stroke »Pri jelenu« na Mestnem trgu št. 6. poleg zlatarja Simonetti.

lj **Prijeta vlomilca.** Kakor znano je bil od ponedeljka na torek izvršen v Marenčeto vo trgovino na Dolenjski cesti vlom. Policiji se je posrečilo oba vlomilca že včeraj dobiti v pest, ki, kakor čujemo, dejanje priznata. Oba sta iz Hrvaškega. Prijeta sta bila v Pavškovi gostilni na Martinovi cesti, kjer sta včeraj zvečer popivala in plačevala z drobižem. Hotela sta tudi zamenjati drobiž z bankovci. Glavni vlomilec se piše Ivan Lijačević ter je po poklicu pek. Sedaj je bil brez posla in brez do-

kumentov. Njegov tovariš se piše Karol Zelezni, ki tudi ni imel nobenih dokumentov. Lijačević pravi, da je pri vplomu odnesel nekaj čez 28 K.

Ij Glasilo narodnonaprednih dam »Slovenski Narod« napada g. Kregarja, gospo Kregarjevo in Štefeto, češ, da so se dali pri g. dvornemu svetniku Pajku v Ljubljani nemško zaslišati, »da bi se priljubili«. Vse to pa je laž. Dvorni svetnik Pajk, Kregar in Štefetoženke so pri zaslišanju govorili slovenski. Nemško bi se morda v takem slučaju dale zaslišati narodne dame, ki na ulici vedno nemški govorijo. »Narod« bi imel dovolj opraviti s kuheljačom ljubljanskih narodnonaprednih dam, naše ljudi naj pa s svojimi lažljivimi napadi pusti pri miru!

Ij Z droga padel in se nataknil na glavo. Brzjavni in telefonski delavec Ant. Šiberkar, 34 let star, stanujoč na Selu, je 28. t. m. delal pri brzjavni napravah na južnem kolodvoru. Pri tem je padel z brzjavnega droga na neki plot ter se nataknil na glavo. Poškodovan se je zelo nevarno ter so ga prepeljali v deželno bolnišnico.

Ij Klativez. Dne 18. t. m. je prišel v nek tukajšnji hotel nek okoli 30 let star človek, ki je imel črne lase in črn trd klobuk ter se je podpisal: V. Ryehlik, inženir iz Prage. Navedenec je tam tri dni stanoval in ostal dolžan za sobo 9 K 50 vin., potem pa neznano kam odšel. Tudi v neki gostilni je ostal na jedi in pijači 1 K 20 vin. dolžan. Baje je odšel proti Trstu.

Ij Umrl je v Trstu oficijant pri državni železnici g. Dragotin Trost v 43. letu svoje starosti. N. v m. p.!

Ij Otroka popustila je dne 18. t. m. neka neznana ženska ženi železniškega uslužbenca Mariji Samotorčanovi na Cesti na Loko števil. 18. Neznanka je tam prenočevala ter zjutraj ob 4. uri šla ven, odkoder se ni več povrnila. Otrok je moškega spola in star kake tri mesece. Neusmiljena mati je okoli 20 let stara, bolj majhna, suhega podgastega obraza, plavih las, slabih zgornjih zob ter je imela na glavi belorumeni ruto, belo križasto jopo, črno krilo in govori v gorenjskem narečju. Navedenka je Samotorčanovi rekla, da je prišla z otrokom v bolnišnico. Kdor bi vedel o nji kake podatke, naj jih blagovoli sporočiti mestni policiji ljubljanski.

Ij Ustanovni občni zbor kraj. skup. za vzgojo policijskih in vojniš psov v Ljubljani. Dne 30. majnika t. l., ob 8. uri zvečer se bode vršil v srebrni dvorani Grand hotela »Union« ustanovni občni zbor krajevne skupine društva za vzgojo policijskih in vojniš psov v Ljubljani, na katerega se p. n. člani uljudno vabijo. Odbornik in odposlanec glavnega društva za policijske in vojne pse na Dunaju, gosp. Karel Harbauer, nadporočnik v pok. in pisatelj, bode obenem predaval o policijskih in vojniš psih. — Po predavanju se vrši sprejem članov in potem volitev odbora.

Ij Čegava je ura? Na binkoštno nedeljo je prinesel v neko gostilno v Krakovem nek po imenu neznani človek, ki je govoril nemško, srebrno žepno uro z double-verižico ter jo ponudil v prodaj nekemu delavcu. Medtem ko je delavec nesel uro na policijsko stražnico, jo je neznane neznano kam odkuril, iz česar je sumiti, da ura z verižico izvira iz nepoštenne provenience. Lastnik naj se zgleda pri policiji.

Dve banki poizkusil ogoljufati.

Minole dni si je dal napraviti pri nekem goriškem trgovcu s pečati nek neznani mož pečat občine Bate. Izdal se je za župana te občine pod imenom Andrej Madon. V sredo se je dotičnik prikazal pri goriški podružnici »Ljubljanske kreditne banke« ter zahteval posojilo 6000 K. Predložil je falzificiran sejni zapisnik batskega starešinstva s ponarejenim pečatom in s ponarejenimi podpisi župana in dveh podžupanov. Obenem je predložil falzificiran odlok deželnega odbora, s katerim se občini Bate dovoljuje dvigniti pri »Ljubljanski kreditni banki« omenjeni znesek. Podpisi, pečat in prepis odloka — vse je bilo potvorjeno. Ravnatelj banke je pregledal dotične dokumente ter pozval neznanka, naj počaka nekaj časa, da si banka preskrbi potrebne informacije. Neznaneec je rekel, da se vrne za nekaj časa nazaj ter se je odstranil. Banka je nato vprašala deželni odbor za informacije in dognalo se je, da je neznaneec hotel banko oslepariti. — Kakor smo izvedeli, je dotični svojo srečo poizkusil tudi pri »Montu«. Tam je pokazal odlok deželnega odbora, na katerem je bil falzificiran podpis dr. Gregorčiča kot glavarjev namestnik. Mož se je tukaj hudo vrezal, kajti namestnik deželnega glavarja v deželnem odboru je profesor Berbuč. Dr. Gregorčič je namestnik glavarja v deželnem

zboru. Ne vemo, kako se mu je posrečilo, da je odnesel tudi od tu zdrave peče. — Nadalje se nam je povedalo, da je prišel tiste dni v »Centralno posojilnico« človek, star kakih 45 let, še precej visoke postave in tudi še precej čedno oblečen. Imel je črne kratke brke. Ta je tam vprašal, kako je treba postopati, da bi občina Bate dobila večje posojilo. Dotični uradnik mu je vse to pojasnil, nakar je neznaneec zadovoljen odšel.

Društva.

d Velika ljudska slavnost na Raketu ob priliki blagoslovljenja društvenega Doma z okrožno telovadbo Orlov bo v nedeljo, 9. jun., ob vsakem vremenu. Na to se že sedaj opozarjajo somišljeniki, zlasti pa bratska sosedna društva, ki se vabijo k obilni udeležbi. Vršilo se bo vse samo popoldne. Natančen program se pravočasno objavi. — Cerkniško okrožje Orlov.

Društvo »Klub slov. amater-fotograf« v Ljubljani. Izmed na drugem (rednem) društvenem običnem zboru izvoljenih članov odbora, se je društveni odbor v svoji seji sledeče konstituiral: Predsednik: Vesel Fran, namestnik: Brinšek B.; tajnik: Krašovic Fr., namestnik Domjanovič A.; blagajnik: Kramar Josip ter odborniki: Badiura R., Kunaver Josip ter Tavčar Ivo. — Odbor društva K. S. A. F.

Člansvo »Glavne« posojilnice pred najvišjim sodiščem.

V zadevi članstva »Glavne« posojilnice je izšla t. dni načelna sodba najvišjega sodišča. Tožnik je v tožbi zahteval, da naj se razsodi, da on ni član. Najvišje sodišče je pa tožbo odbilo zaradi tega, ker podpis pristopnice v plačilo deleža in vpis v register zadružnikov zadošča za pravičen sprejem v zadrugo, ako je upravni svet sklepal o tem, da se dotičniku dovoli, oziroma odobri posojilo. Razsodilo se je tudi o tem, da mora biti odpoved pri zadružnih pismenah in podana upravnemu svetu, tako da ustmena odpoved ne velja, tudi če se je dotičnik izbrisal iz zadružnega registra. Tako je zopet cela vrsta članov »Glavne posojilnice«, ki so upali, da se jih oprosti članstva.

»Slovenski Narod« naj bi sedaj pisal o žrtvah liberalne poštenosti v »Glavni« posojilnici, ne pa cele strani pomazal z napadi na Kregarja. Tu ima »Slovenski Narod« na kupe materiala o liberalni poštenosti, ki bo na stotine žrtev spravila ob vse!

Telefonska in brzjavna poročila.

OGRSKI DRŽAVNI ZBOR.

Budimpešta, 29. maja. Današnja seja ogrskega državnega zbora je bila mirna. Izključena poslanca Kovacs in Raab na svet Justha in Košuta nista prišla k seji in tako ni bilo novih škandalov. Po šestmesečni tehniški obstrukciji je bilo danes mogoče pričeti z razpravo o brambni predlogi. Prvi je govoril poslanec Thaly.

DINAMITNI ATENTAT NA OGRSKI PARLAMENT.

Budimpešta, 29. maja. Včeraj pozno zvečer je neznani človek uprizoril dinamični atentat na ogrsko parlamentno poslopje. V ozadju zborničnega poslopja na terasi, kjer se nahaja restavracija, je ob tričetrt na 10 eksplodirala dinamična patrona, katero je bil zvečer položil neznani, okrog 25 let star človek. Detonacija eksplozije je bila grozna. Restavracijskih gostov, ki so mirno sedeli pri mizah, se je polotila splošna razburjenost in zmedenost. Škoda je malenkostna. Poškodovan ni bil k sreči nikdo. Policija išče neznanega storilca.

NADOMESTNE VOLITVE.

Dunaj, 29. maja. Vsled smrti državno-zborskega poslanca Jakoba Ulricha potrebna nadomestna volitev za deveti nemški volivni okraj na Moravskem je razpisana na 21. septembra in eventualna ožja volitev na 28. septembra. Obenem se je odredila tudi vsled smrti poslanca Franca Silbererja potrebna ožja volitev v VII. volivnem nižjeavstrijskem okraju na 21. septembra in eventualna ožja volitev na 1. oktober.

ZASTOPNIKI BEROLINSKEGA OBČINSKEGA SVETA NA DUNAJU.

Dunaj, 29. maja. Danes se je pripeljalo sem 29 zastopnikov berolinskega občinskega sveta in magistrata z nadžupanom Krischnerjem na čelu. Dunajska občina je svoje goste slovesno sprejela.

RADIČA PRIPELJEJO V ZAGREB.

Zagreb, 29. maja. Včeraj so orožniki pripeljali Stjepana Radiča iz Osjeka v zagrebske zapore.

STRAŠNA POROČILA IZ FEZA.

Pariz, 29. maja. Po mestu so razširjena strašna poročila iz Feza. Po teh poročilih so mesto zavzeli uporni Berski rodovi, poklali francoske generale, člane francoskega misijona in ti-soč francoskih vojakov. Sultan je obkoljen v palači. Te vesti dosedaj še niso potrjene, pa tudi me dementirane.

RUMUNSKI PRESTOLONASLEDNIK PONESREČIL Z AVTOMOBILOM.

Bukarešt, 29. maja. Rumunski prestolonaslednik se je v svojima otrokoma Elizabeto in Karolom z avtomobilom ponesrečil. Poškodbe vseh treh so le lahke.

POVODNJI.

Št. Hipolit, 29. maja. Povodenj napravljaja veliko škodo. Voda je odnesla veliki jez čez Traisen. 40 tovarov je moralo ustaviti delo.

POBEGLA GROFICA.

Dunaj, 29. maja. Ločena grofica Chamare, vdovljena Chorinsky je pobegnila s sportnikom Forstnerjem.

NESREČA NA ŽELEZNICI.

Berchtesgaden, 29. maja. Na nekem križišču sta trčila skupaj dva osebna vlaka. 9 oseb je težko, 30 oseb, med njimi oboje avstrijskega vlaka, težko ranjenih.

STAVKA TRANSPORTNIH DELAVCEV V LONDONU.

London, 29. maja. Transportnih delavcev stavka 150.000. Vršili so se krvavi boji med stavkujočimi in policijo.

UMORJEN AMERIKANSKI MILIJONAR.

New York, 29. maja. V Sant Jago so našli umorjenega milijonarja Tollivera in njegovo ženo. Oba sta imela mnogo ran. Trdijo, da je umor izvršil njihov privatni tajnik Louis.

STAVKA NATAKARJEV.

New York, 29. maja. Tu je stavka natakarjev. Mnogi restavraterji so takoj ugodili stavkujočim.

VLOM V POŠTNE URADE.

Praga, 28. maja. Neznanci so vlomili in oropali na binkoštno soboto ponoči v dva poštna urada.

NESREČA NA MORJU.

Odesa, 28. maja. Vihar na morju je prevrnil več čolnov. Deset oseb je utonilo.

Z avtomobilom ponesrečeni princ Jurij Viljem Cumberlandski.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

G. A. Keržnik, Zirovnica: Dopisov osebnega značaja ne sprejemamo.

Razne stvari.

50 letnica poljske vstaje. Leta 1913. bo slavil poljski narod 50 letnico poljske vstaje leta 1863. Program svečanosti, ki ga je sestavil posebni slavnostni odbor v Lvovu, je sledeči: 19. januarja velika slavnost v lvovskem mestnem gledališču, kjer se namerava na poseben način izkazati čast voditeljem vstaje. 22. januarja bo maša zadušnica za žrtve vstaje v lvovski stolni cerkvi ter bo ob tej priliki pridigoval škof Bandurski. V maju ali juniju se bo otvorila velika razstava predmetov in spominov na vstajo. V juniju ali juliju se bo priredila velika poljska pevka slavnost z gledališko predstavo v slavo poljske vstaje. Razen tega bo 1. 1913. v Lvovu več narodnih zborovanj in strokovnih kongresov, tako n. pr. splošna poljska učiteljska skupščina, kongres poljskih zdravnikov, učenjakov in umetnikov, kongres poljskih častnikov in založnikov. Jubilejske svečanosti se bodo zaključile z izvolitvijo odbora za gradbo velikega »Pojskega doma«, ki naj bi bil zavetišče še živim udeležencem vstaje.

sl »Zerno« na Bolgarskem. Po zgledu ruskega društva »Zerno«, ki ruske kmečke mladeniče pošilja v razne slovanske dežele v poljedelski pouk, se je nedavno tudi na Bolgarskem osnovala enaka organiza-

cija. Oglasili so se takoj trije sinovi premožnejših kmečkih staršev, ki jih društvo pošlje na Češko ali Moravsko. Fantje bodo opravljali vsa dela v gospodarstvu kakor vsak hlapec proti popolni oskrbi in mali denarni odškodnini. Bolgari so pač zelo pridni in delaveni narod, zato bo delovanje društva »Zerno« lahko in uspešno. Drugačn pa je stvar s Črnogorci; ti svojih junaških dostojanstvenih postav ne pripogibajo radi v težkem delu in bi vsak od njih bil pri delu le rad — nadzornik. Hudo izkušnjo so v tem oziru lani enkrat napravili Čehi. Sklenili so namreč dogovor (če se ne motimo češka sokolska zveza), da pošljejo Črnogorci nekaj mladeničev v Prago, da se izuče raznih obrtov. Predno se je kdo nadejal in brez prejšnjega obvestila se je v Pragi pojavila četica mladih Črnogorcev in prizadeti češki krogi so imeli precej posla, da so tako naglo vsem dobili mesta pri raznih mojstrih, čevljarjih, krojačih i. dr. Toda delali so račun brez krčmarja, kajti mladi črnogorski junaki so enoglasno izjavili, da nočejo biti ne krojači, ne čevljarji ali kaj takega, marveč vsi samo — šoferji. Ni preostalo drugega kakor fante poslati nazaj v njih ponosno, a revno domovino.

Samoumor baronice. Na Dunaju je baronica Oppsch 22. t. m. po prepiru s svojo sestro, baronico Waldstein, zavzela v samomorilnem namenu veronal. Prepeljali so jo v bolnico, kjer je pa umrla.

Sodelovanja vseh dobro mislečih pričakuje pri svojem plemenitem delu, pri delu za obmejne Slovence, »Slovenska Straža«. To delo po vseh močeh pospeševati je dolžnost vsakega našega somišljenika in vsake naše somišljenice. Pospeševati se pa more to delo predvsem s tem, da se »Slovenski Straži« dajejo na razpolago izdatna denarna sredstva, da more svojo nalogo čim uspešneje vršiti. Zelo važen vir dohodkov »Slovenske Straže« so prispevki od blaga, ki je na prodaj v korist obmejnim Slovencem. Tu zavzema prav važno mesto Kolinska kavina primes v korist obmejnim Slovencem. Ta kavina primes je najboljši kavini pridatek in je kava, kateri je pridejana ta kavina primes, najboljša. Zato in pa zaradi plemenitega namena, v katerega je na prodaj, se je Kolinska kavina primes priljubila vsem našim gospodinjam. Mi izražamo le eno željo: da bi ne bilo nobene naše družine, kjer bi ne rabili Kolinske kavine primesi v korist obmejnim Slovencem. — Pri nakupovanju je treba paziti na napis »V korist obmejnim Slovencem« in pa na pečat »Slovenske Straže«; oboje mora biti na vsaki škatljici natisnjeno.

Proti trgovini z dekleti. Železniško ravnateljstvo v Erfurtu je železniškemu uradništvu, ki spremlja vlake, naložilo, da opazuje potnike in vsak le malo sumljiv slučaj trgovine z dekleti takoj s prve postaje brzjavno naznani na ono postajo, do katere imajo sumljivi potniki vozne listke. Na ta način se hoče pospešiti boj proti trgovini z dekleti.

Ženski študij na Francoskem. Začetkom letošnjega leta je bilo na vseh francoskih vseučiliščih in visokih šolah vpisanih 3915 žensk, med temi 1796 inozemk. Največ je Rusinj (317 samo v Parizu); iz Turčije študirajo v Parizu 4, in iz Rumunije 4 ženske.

Ženske zbornice? Praška »Unione« z dne 7. maja prinaša uvodnik (pisan izven uredništva), ki se z ozirom na žensko kandidaturu za mandat pok. dr. Škarde obrača proti takojšnji uvedbi politične ženske volivne pravice. Članek pravi, da ni načelno nasproten tej pravici, a ženske naj se najprej primerno pripravijo za izvrševanje tako važne politične pravice. Ta priprava naj se jim omogoči potom deželne zakonodaje z ustanovitvijo ženskih zbornic, katerim naj bi se predlagale v presojo vse zadeve, tičeče se ženskih koristi, obenem pa naj bi zbornice imele pravico na razne zakonodajne zastope iz lastne inicijative vlagati predloge, prošnje in nasvete.

Dva dunajska turista ponesrečila v gorah. Iz Kirchberga na Tirolskem poročajo: Privatna uradnika Franc Grofler in Franc Stemmer ter inženir Friderik Lanzer, vsi trije z Dunaja, so napravili izlet v Cesarske alpe, pri čemur sta prvoimenovana padla z neke pečine 30 metrov globoko in obležala težko ranjena. Na klicanje inženirja sta prihitela dva lovca, ki sta pomagala ranjenca spraviti v dolino.

Znani aviatik Wilbur Wright je na tifusu v New Yorku zelo nevarno obolel ter je njegov položaj skrajno kritičen.

Avstrijca aretovana v Carigradu kol vohuna. Iz Carigrada poročajo, da so tamkaj aretovali Avstrijca zdravnika dr. Tauerja in trgovca Wolfa iz Novega Jičina kot vohuna. Ker pa omenjena potujeta le v svojo zabavo, sloni cela zadeva brez dvomno na pomoti. Avstro-ogrski konzulat posreduje, da ju izpuste.

Cela vas pogorela. Iz Lvova poročajo, da je vas Barszezowice s cerkvijo vred popolnoma pogorela.

Z življenjem plačana neprevidnost. V Krakovu je delavec Rozycki metal z nekega okna v prvem nadstropju prazne sode na dvorišče. Nenadoma je zapazil, da je vrgel en sod na nekega otroka, katerega je popolnoma zmečkalo. Tega se je tako ustrašil, da je izgubil ravnotežje ter padel z okna na dvorišče, kjer je obležal z razbito glavo.

Numerirani moški. V Ameriki je neka znana dama Frank Page sprožila pristno ameriški predlog, kako naj bi se v bodoče preprečilo, da bi se ne izdajali poročeni moški za samce, za neporočene namesto poročene. Moški bi morali namreč nositi v bodoče numerirane gumbe, iz katerih bi bilo takoj razvidno, ali so poročeni, ločeni ali celo srečni samci. S točno kontroliranimi zapisniki moških bi se preprečilo vsako sleparijo.

Novo jezero na Nižjem Avstrijskem. Pred letom je v Reifthalu na Nižjem Avstrijskem v bližini Scheibbsa nastalo novo jezero, ker je zdrsnil nek hrib v dolino. Dosedanja opazovanja so dognala, da to ni kak mimoidoč pojav, temveč, da se je novo jezero dozaj izborno vzdržalo in da se celo v suhi jeseni leta 1911. ni posušilo, kar je zlasti važno. Ker pokriva to novo jezero dolino s staro cesto, in je zveza med zgornjim Reifgrabnom s Jeßnitztalom prekinjena, bodo zgradili nad jezerom novo cesto. Novo jezero je dobilo ime Antonijevo ter je sedmo jezero na Nižjem Avstrijskem.

Zastavonoša ubil električni tok. Iz Padue poročajo, da se je med procesijo v Darsegu zadel neki zastavonoša s kovinastim koncem zastave v napeljavno električnega toka ter se na mestu zgrudil mrtev na tla. Med udeleženci procesije je nastala grozna panika, v kateri je bilo več otrok ranjenih.

Delavski umori v Leni. Iz Peterburga poročajo: Član državne dume Manuhin ima najobširnejša pooblastila za preiskavo znanih dogodkov v Leni, kjer je podivjano vojaštvo postreljalo veliko število stavkujočih delavcev. Manuhin je pooblaščen, da sme višje uradnike do čina državnega svetnika, katerih krivda se izkaže, odpustiti iz službe ter uvesti proti njim sodno postopanje, revidirati vse kronске in zasebne rudniške obrate, ki so v zvezi s pridobivanjem zlata.

Železniška nesreča. Z Dunaja poročajo, da je 27. t. m. zvečer na južnem kolodvoru v Meidlingu skočil s tira zadnji vagon osebnega vlaka, ki je privozil na postajo. Tri osebe so bile lahko poškodovane.

Pogreb princa Cumberlandskega. Včeraj 28. t. m. ob 11. uri dopoldne so v Gmundenu slovesno pokopali princa Jurija Cumberlandskega. Cesarja je zastopal nadvojvoda Jožef Ferdinand.

Izgredi zaradi praznoverja. Iz Florence poročajo, da je imel v Porpariju (provinci Lucca) učitelj Georgi eksperimentalno predavanje o Röntgenovih žarkih. Praznoverno prebivalstvo je imelo Georgija za čarovnika ter ga je skušalo kamenovati. Orožništvo je spravilo Georgija na varno ter ga spemilo na kolodvor z najnim nasvetom, naj takoj odpotuje, da se obvaruje nadaljnjih napadov razburjenega prebivalstva.

Grozna družinska tragedija. V Kladnem je soproga okrajnega komisarja Otokarja Zikuda je ustrelila 27. t. m. zvečer, ko je bil njen soprog službeno v mestnem gledališču, svojega osemletnega sina Otona in šestletnega sinčka Viljema. Nato si je sama prizadela z dvema streloma smrtonesne poškodbe. Nesrečno ženo so takoj prepeljali v bolnišnico, kjer so jo operirali, vendar ni upanja, da bi okrevala. Grozni čin je nesrečna žena storila bržkone v hipni zmedenosti.

Samoumor morilca v kaznilnici. Iz Prage poročajo: V kaznilnici v Pankracu je 27. t. m. si je prerezal z nožem vrat morilec trafikantinja Barta, 20 letni Srb. Uvedena je preiskava, da se dožene, kako si je mogel preskrbeti Srb nož.

Sleparjenje z voznimi listki na galizijskih železnicah. Kakor smo že svoječasno poročali, so v Krakovu, Trnovem in Lvovu aretovali številne železniške sprevodnike, kolodvorske vratarje in druge uslužbence državne železnice, ki so prodajali potnikom že rabljene vožne listke ali pa jih brez teh spuščali na vlak. Ker pa kljub temu še niso prenehala tozadevna sleparstva, je železniška uprava v noči 27. maja izvršila v vlakih št. 20 in 120, ki prihajata iz Lvova v Krakov, nepričakovano revizijo. Na podlagi te revizije so areovali 76 oseb, med njimi mnogo konduktorjev in potnikov, ki so jih zopet dobili deloma z rabljenimi voznimi listki, deloma brez njih. Revizijo je izvršilo 18 revizorjev in večje število policijskih uradnikov.

Grožen požar v kinematografskem gledališču. K grozni katastrofi v kinematografskem gledališču v Villarealu, provinci Valencia, poročajo še iz Madrida: Gledališče je bilo do zadnjega prostora natlačeno večinoma od žensk in otrok. Gledališče je bilo v veliki leseni kolibi, ki je

imela samo en izhod. Kolikor se je moglo dognati, je nastal ogenj v shrambi za filme. Na klice: »Ogenj! Goril!« je nastala med občinstvom grozna panika. Vse je drlo proti edinemu izhodu, kjer so se dogajali grozni prizori. Otroke so odrasli brez usmiljenja podrli na tla in jih pohodili. Večina izmed 80 smrtnih žrtev je otrok. Medtem se je lotil požar lesene kolibe in mnogo ljudi se je v groznih bolečinah in v dimu onesvestilo. Gledališče je popolnoma pogorelo. Iz pogorišča so potegnili več stotin ranjencev. Položaj mnogih je zelo resen.

KNJIGOTRŽTVO.

* **Finžgar, »Naša kri«.** Igrokaz v štirih dejanjih. Založila »Katoška Bukvarna«. Cena 1 K 40 vin., vez 2 K 50 vin.

To je dosedaj naša najboljša ljudska igra in budila bo povsod ljubezen do naše krvi in zaupanje v njeno nevsahljivo moč.

Koder jo bodo igrali, pustila bo sled za seboj, kajti z njo nam je pisatelj podal kos naše domače zgodovine v živi krepki besedi.

* **Krmar Milanovič.** Povest. Založila »Katoška Bukvarna«. Cena 1 K 40 vin., vez 2 K 20 vin.

Prekrasna povest obravnava življenje na morju z vsemi njegovimi prijetnostmi in strahotami. Neverjetno živo oriše v nji pisatelj potop mogočne ladje ter usodo nekaterih ljudi, ki so se rešili v malem čolniku prvega pogina.

Slovenec, ki nam je morsko življenje tuje, nudi povest nekaj povsem novega, in kdor jo bo začel brati, je ne bo odložil, dokler je ne bo prečital do konca.

* **Novi cestni zakon.** Založila »Katoška Bukvarna«. Cena 1 K 20 vin., vezano 1 K 50 vin.

Kdor se želi seznaniti z novimi cestnimi določbami, naj si knjigo nabavi. Za urade in poklicane faktorje je pa ista naravnost potrebna.

* **»Najnovejše vodilo«** za dekliske družbe ima zelo lepo moderno obliko; je pa nekoliko dražje; rdeče obrezano velja 1 K, zlato pa 1 K 50 vin. Ličnejša vez se pripravlja.

* **Enoten molitvenik za Marijine družbe.** Da se doseže enota v Marijinih družbah, je izdalo škofijsko vodstvo Marijinih družb v Ljubljani nov molitvenik, ki ustreza obenem vsem potrebam in služi istodobno kot popoln molitvenik. Razdeljen je v tri dele: 1. Pravilnik. 2. Obrednik. 3. Molitvenik. S pomočjo izredno finega papirja se je doseglo, da ima molitvenik kljub mnogostranski vsebini (okoli 450 strani) jako priročno žepno obliko. Tudi cena je z ozirom na to, kar molitvenik nudi, skrajno nizka; velja namreč v platno z rdečo obrezo vezano samo 1 K 50 vin., z zlato obrezo 2 K 30 vin., fin šagrin 2 K 80 vin. Dobi se v »Katoški Bukvarni« v Ljubljani.

Mladinski Glasi, uglasbil in priredil p. Angelik Hribar. — I. zvezek obsega dvoglasne Stritarjeve pesmice s slikami in velja 24 vinarjev; jako priprave za šolsko mladino. — II. zvezek obsega svetne in cerkvene pesmi ter velja 40 vinarjev. V tem zvezku se nahajajo cerkvene pesmi so zelo prikladne za šolske maše, pri katerih bodo izborna služila. — III. zvezek je prirejen za dvo-, tri- in četverglasno petje; obsega svetne in nabožne napeve in velja 40 vinarjev. — P. n. šolska vodstva in krajne šolske svete posebno opozarjamo na omenjene ljubke napeve, ki so kar najpripravnije za šolsko deco uglasbeni in prirejeni. Dobivajo in naročajo se v »Katoški Bukvarni« v Ljubljani.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 29. maja 1912.

Pšenica za oktober 1912 . . . 11:56
Rž za oktober 1912 . . . 9:63
Oves za oktober 1912 . . . 9:14
Koruza za julij 1912 . . . 9:08

Stanovanja!

V Predovičevih hišah na Poljanski cesti in na Selu se odda več raznovrstnih stanovanj takoj, ali pa s 1. avgustom.

Tovarna za sukno in parna barvarna

v večjem mestu na Koroškem s trajno vodno močjo, tovarniško poslopje opremljeno s stroji, predilnica, promet 5000 kron pri racionalnem obratu. Lepa enonadstropna stanovanjska hiša (sredi mesta). Hlevi. Velik sadni vrt. **Cena 53.000 K.** Eventuelno posamič tovarna 32.000 K, hiša 21.000 K. 1644
Pojasnita daje samo interesentom oddetek za prodajo posestev banke in menjalnice 1717

I. WEISS, Gradec, Hamerlinggasse 6.

Mnenje gospoda dr. G. Stamatoffa

Slivno.

Gospod J. Serravallo!

Trst.

Med potiskusi, izvršenimi z Vašim Serravallovim Kina vinom z železom je nekaj slučajev, katere je vredno, da objavim. Pripisal sem Serravallovo Kina vino z železom gospe, ki je trpela na malokrvnosti, ki je tožila za glavobolom in breztečnostjo. Posledice so bile: prebujenje teka, izgin bolečin v glavi in splošno izboljšanje. Drugi slučaj se tiče deklice sedmih let, šibke, rekonvelescentne po difteriji in malokrvne. Posledice so bile: splošno izboljšanje, prebujenje teka, povrnitev rdečice na ustnicah, ki so bile poprej blede. Na splošno se dosežejo s Serravallovim Kina vinom z železom jako lepi uspehi in jaz sem z njimi popolnoma zadovoljen.

Slivno, 12. oktobra 1909.

Dr. G. Stamatoff.

Več izurjenih

1722

slikarsk. pomočnikov

sprejme takoj Anton Petek, Sv. Petra cesta št. 38, Ljubljana.

VINO

belo in rdeče, iz lastnih vinogradov, okoli 150 hl ima naprodaj Franc Warletz, posestnik, Brežice, Štajersko. 1720

Kupujte le vžigalice: »V horist obmejnim Slovincem«

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
28	9. zveč.	734,9	15,6	sr. jvzh.	del. obl.	
29	7. zjutr.	734,5	14,4	brezvetr.	del. jasno	0,9
	2. pop.	733,2	18,5	sl. jzah.	dež	

Srednja včerajšnja temp. 15,1°, norm. 15,6°.

Dragotin Trost

oficiant pri državni železnici

je po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, danes ob 6. uri zjutraj v 43. letu svoje dobe mirno zaspal v Gospodu. Žalujoča rodbina naznanja prežalostno vest vsem sorodnikom in prijateljem.

Pogreb predragega pokojnika se je vršil v torek, dne 28. maja ob 10. uri zjutraj iz blaznice na Vrdeh pri Sv. Ivanu na pokopališču k Sv. Ani pri Trstu. 1724

Sv. zadušne maše se bodo brale v župni cerkvi sv. Jakoba in v Trnovem v Ljubljani.

V LJUBLJANI, dne 29. maja 1912.

Žalujoča rodbina.

Tužnim srcem naznanjamo, da je danes, dne 28. majnika, ob pol 5. uri popoldne izdihnila svojo blago dušo velečenjena gospodična

TEREZIJA STRLE

učiteljica, tajnica bralnega društva, odbornica hranilnice itd.

v 57. letu starosti, pokrepčana večkrat s svetimi zakramenti.

Pogreb bo v četrtek, dne 30. majnika 1912, ob pol 11. uri dopoldne.

Nepozabno pokojnico priporočamo v molitev.

V Gorjah, dne 28. maja 1912.

1721

Šolsko vodstvo.

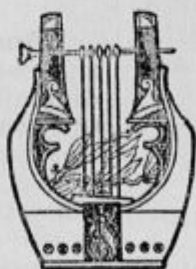
Bralno društvo.

Načelstvo hranilnice in posojilnice.

KONCERT

s sodelovanjem slavne

»Slovenske filharmonije«

se vrši danes, v sredo, dne 29. maja zvečer 1912 na vrtu

hotela „Lloyd“

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina 40 vinarjev.

Koncerti se vrše odslej ob lepem vremenu vsako sredo zvečer.

Vsak čas se sprejemajo gospodične v poduk.

Priporoča se slavnemu občinstvu pred štirimi leti znani restavrtar, sedanji lastnik hotela „Lloyd“

1718

Karl Tausen, Sv. Petra cesta št. 9.

Puch-kolo do danes neprekosljivo.

Trpežno in zanesljivo.

Model 1912.

Ako rabite lahko za dirko ali „službeno brez premisleka

trpežno „luksus-kolo“ potem izberite

Puch-kolo.

1715

Najboljša kolesa na svetu.

Edino zastopstvo originalnih „Puch“-koles za celo Kranjsko.

FR. ČUDEN, LJUBLJANA,

Samo nasproti franciskanskega samostana.

Fino in elegantno.

Izvrstna konstrukcija.